

קונטרס

קול יעקב

- הדרך והוראת דרך למקצתות הראשיים היסודיים שבתורה הנפרצים ברובא דמיינר על העומד.
- .א. כשרות התנהלות (معدעציינע) לפסח ולכל השנה.
 - .ב. אזהרות נוחות לפסח.
 - .ג. רשימה לבדיקה חמץ.
 - .ד. איסור שעטנו.
 - .ה. ביקורת נשים אצל רופאים.
 - .ו. חומר ראיית הטעלעיזייע.
 - .ז. דין תורות – שלום בית.
 - .ח. הוראה לקונה טלית.

נערך ונסדר לזכות את הרבים

הויל בחמלת הי עלי בזכות אבותי ורבותי הק' זי"ע

הק' שלום יודא גראס

רב דקהל "מן שאול" דהאלקין" ור"מ בישיבה וכול "בית ישעיה"
מכון להוראה בשחיותם ובידוקות"

בעהמ"ס: אפייה המוצעת החלם (י' חלקים); גידולי ההוראה (על הלכאות ציצית); שוחות זבחיו ובדיו ערך (על הלכות ש"ב); חינוך ישראל סבא (מדרייר לחינוך הבנים והבנות); מדריך לצניעות; מוזות שלום (על הל' מזווה); מנוחת שלום (הדרבה לכשרות); מנהת יהודין, (על חומר איסור "חלה בעכו"ם" ו"סומילאך"); נשף ישעיה (על מאכילות אסרו, ה"ח); קדושת ישראל (על הלכות ייחו); וש"ט.

בלאמאייר הרה"ג הצעי מוחרייר ישעיה זאב גראס צ"ל ננד השurf מסטרעליסק, ר' יעקב קא菲尔 חסיד, ט"ז, ב"ח, תוו"ט, רשי"י, ולמעלה בדור חדש עד דוד המלך הע"ש.

– ברוקלין, יצ"ו • –
ההכנסה מוקדשת לטובות היישיבה והכולל –

כתובת המחבר :

Rabbi Sholom Y. Gross
4711 — 12th Ave. Apt. a-5
Brooklyn, N. Y. 11219
436-8086

๖๖

א אוצר איז א אידישער שטוב

אני הח"ם אבקש שתשלחו לי ספר

\$9.25.....	נפש ישעי
\$4.50.....	שיית' בבור בדור צדק
\$5.00.....	מנחת הורה
\$4.75.....	אהלי ישראל, וקונטרס דבר משה
\$4.75.....	מנוחת שלום
	ארית' מצות השלם
	ברך א' ג' חלקים
\$9.50.....	אכילת מצות בישראל
	ברך ב' ז' לקליט
\$5.00.....	קדושת ישראל
\$1.00.....	דרמי משלהו דאלעэр אחר

הערת המערכת

הספרים לא ישלהו בחוץ רק בזמן אם קבלנו את המעות ולא בהקפפה כלל.

\$.....	ביוגיגנט איז די סומע פון
.....	נאמען
.....	אדרעס
.....	שטיאט
.....	לאנד
.....	ויפ נומער (פאסט געגענט)
.....	טלפון

פאר מער אינפראמאכיע שורייבט אדרער טעלעפאנירט צו:

YESHIVA AND KOLEL BAIS YESHAYE
4711-12th AVE., BROOKLYN, N.Y. 11219

TEL. 436-8086

הקדמה

מצאנו לנכון להזפיס קונטראס הנוכחי לتوزيعת הרביש. וחצנו
ומהותו. קריאות שונות שנכרזו בקרית חוותות בתוך אלף ישראל.
לעורר בענייני פרצחות שונות מיסוחדי הדת העומדות על הדת ביפינו
אללה. כמעט בכל עניינים המתורחשים יום יומית.
תחלת לא-ל עליון שהדברים הנוגחים כבר פועלו גדלות ונזרות
בכרם ישראל ורביהם השיב מעון.
יהי רצון שיחזיק מעמדו ויתעורו שאו צאן קדשיך לשוב ולעבוז
באמת ובתמים.

הק' שלום יהודה גראס

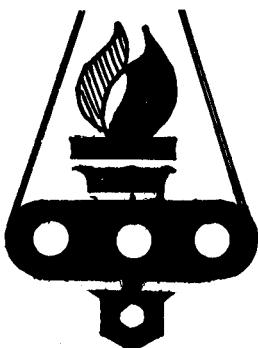
אבדק"ק האלמיין

בלאמויר הרהגה"ץ מוהר"

ישע' זאב גראס זצ"ל.

ה תוכן

- א. מודעה נוחוצה לרבניים בעלי הוראה, בעניין כשרות סמי תרופה
לפסח ולכל השנה.
ב. אזהרות אין די טעג פון פסח.
ג. א באקוועמע טשעך ליסט וואס דערמאנט וואו מען זאל בודק
חמצ זיין.
ד. א רוף צו אלע אידען! זויט מבער דעם פארבארגנעם חמץ!
ה. למען קדשות ישראל – די אומומערדייקיט פון טעלעוויזיע.
ו. א וארענונג צו אידישע פרוין.
ז. וויי – געשריי פון האלמיינער רב איבערץ מצב פון דין – תורה'יס
וועגן שלום בית.
ח. א וארענונג צו אלע אידען – די טלטמים טראגעדייע!
ט. וארענונג קעגנעם סכנה!!! – א רוף צו אלע אידען.

בס"ד

**טוב מבנים וממנות שם עולם
אתן לו... (ישעיה נ"ה ז')**

הكونטראס הנוכחי קול יעקב יצא לאור בסיוウ ובעזר העסקן הנפלא ראש וראשון לכל דבר שבקדושה רודף צדקה וחסד האי חסיד האי עניו כשיית'

**מוחר"ר
יהושע זאב לערנער שליט"א
לע"ג**

היקר ומאוד נعلا הרה"ח המפואר מוחר"ר יעקב שמואל בן יוסף נתמי שויניגער ז"ל, נפטר בשם טוב ביום ש"ק אי דרי"ח טבת ו' חנוכה תשלי"ח.

ת נ צ ב ה

יהי רצון שזכות הרבים היוצא ע"י הקראיה בكونטראס הללו יעזר ויגונ וירושע לכל העוסקים והמסיעים בהוצאה הקונטראס, שיזכו מתוך נתת ורחבות הדעת לראות בניים ובני בנים ברוכי, מזוני רויחי, וחמי אריכי, כל מהם לעולם אמן.

קונטראס

קול יעקב

מודעה נחוצה לרבנים בעלי הוראה

המדריכים והרשימות, בין של יחיד בין של רבים, לכשרות סמי תרופה לפסח ולכל השנה, אין בהם סמכות כלל מוסרנו ידיעה מקורית

הנה אחר יגיעות עצומות של דרישות וחקירות בעלי גבול נוכחות לדעת כי אי אפשר להחליט על שום סמי תרופה (מדעציגען) שבoulos דרגות כשרות, בין האבקים, בין הכוורות, בין הריקות, וכיו"ב. הן בוגנו לאיסור והיתר דוכלא שתה והן בוגנו לחש חמץ או קטניות שהוא נפק"ם לעניין פטה, שהיטשו של כל בעלי הרשות הוא אך ורק ע"י שות' בין בתיה החורשות והרבנים אבל אין שום ביקור פרטיא או כל-ביני תחרותה ע"י הרבנים המושרים, ובפרט קשה למאוד ואחריות גדור ווגור לעשׂות רשותה פומבית מהתרופות שלפיו שיטומם כשרים הם, הויאל שיטומם כstor הרשימה עפ"י מכתביהם עד עת ההדפסה נשתנו המרכיבים והמצב כמיום ליליה, כי כל בתיה החורשות הראשיים כוללים העיזז בגנון ופה אחד שאור הייזירטום בעצם העתקם הסמנים בוגזת הסמים רובא לרובה אין בקיאים כל תבונן של הסמים מטעם של חרופה נדרה ונבל מוחומרים בלבד מספר אשר כל חלק והקל מחייב הרשות אהרת וככל מלאתן רק לרകם יהוד וממנו נוצר החורשה, וגם בי העשיה שמשם גלקחים ללקוי הסמים הם עצם אינום בקיאים בברירות בתוכן חלקים הסמים כי גם מעשייהם לערב מיניהם שונים שלוקחים מוקומות אחרים, ואפילו הראשונים שמייצרים חלקים מתחילה אין יכולם ללבוע בנסיבות דרגות בשירות תוצרתן מטעם שמעמידין להשנתה מיום ליום ומשבעו לשבעו, וגורועים אף מועלות משאר בתיה החורשות המיצרים האכלים ומשקאות לביראים שהגמ שבחאותן בתיה החורשת משתנה במתיירות כ"כ אבל בבדי יצור סמים לרופאה משתנים עתעת לעת ומפיקיה לפקידה כל סדרי תוצרתיהם, וגם יש להציגו כי בתבי החורשות הנודרים מעשה מרקחת החרופה ומוכרם תעשייתן להנחיות למchod לכל העם ג"כ משניין בזמן קט מאד ממש מיום ליום המקומות שלוקחים ממש חלקים הסמים על מנת לבוליהם יהוד.

את כ"ז העידו עשריות בתיה החורשת ותעשיה של ארבע פינות הארץ"ב.

באופן שאם יבא אחד להגיד ולהעיר בפה בא כתוב על סמי תרופות שם כשרים לפסח (בפרט) או לכל השנה (בכלל) הרי זה כמו עיל השם שורה בחזות הלילה, והרי זה חזק מכאייב, כי בדברים כאלו מכשילים יהודים נאמנים תמיימים שאינם יודעים ובקיים בעניינים הללו ווומכין על העיאת העד הלו עעל סוגה רשותה להשלפת הגזות. ונגרירים אשר דבריהם בכאלה לטבח יובלנה, ובאמת הם פטפטוני דברים בעלמא קיזור מהה שבירותיה בתשובה גודלה ובאריכותם של הכלים אין זו ממש. כי' חתבי נביין קיזור מהה שבירותיה בתשובה גודלה ובאריכותם של דברים בצעעת חלק מהמקתבים שנשלחו לי ע"י בתבי החורשות, וכל הרשות להתקקות על אמריתן יחול נא לעיין בו: היה לו נדפסה בסוף ספרי אכילת מצות בישראל כי' חלקיים הנזכר מאד כל יהודי כשר, שהוחזאי לאור זה עתה.

הספר אכילת מצות בישראל, וגם ספרי אפיקת מצות השלם אפשר להשג אצל כל מוכרי ספרים, וגם אצל המול"ל.

ג. ורמא דהדין ברור שנוחן מאד לכל מורה הוראה כשבוא יבא לפניו שאלת מחלוקת החץיך לרופאות, בין יבין את אשר לפניו אכבות רוץ מאבו של החוליה כדי טעוי' ידע האדר ובמה לעורר, שחרי ציריך לדון על כל שאלה אם האולה הוה מותר לו לאוכל או לשותה סמי תרופות שיש בהם חשש תערובת חמץ.

וגם נוצרך מאד לכל יחיד לידע שבאים ידמן לו ח"ז בתוך ביתו הצטרכות ללקחת סמי רפואות זו אליל אשו להוראות עצמו מה לה רקח ומה לקרו כי בגבשו הוא שנבקל יכול להכחל ח"ז באכילת חמץ, ובוכות והירות משימצא דהימצא יתרברך בהבטחת הבורא כתוב כל המחלת אשר שמת במצרים לא אשים עלייך כי אני ד' רפאך, וכי מי צאך מצרים ארנו נפלאות בעגלא ובזמן קריב אמן.

מדור אזהרות לפסח

א) אויב די בשירות פראבלעם אין אונוער וועלט שטאט נו יארק איי אין אלגעמיין א גאנץ יאר זעהר א פארויקעלטן און זעהר אן אנגעוואטהטאגטען, ווערט זי נאך מער קאמפליצירט אין פארשארפט זונען עס קומט אן דער הייליגער פסח, דוקא פסח ווען עס האנדטלט זיך פון א משה חמץ ווען יעדער איד וואס אפילו א גאנץ יאר איי ער ניט אוז מרדך און נזהר אין כשרות, וואלט ער אבער וועלען או פסח זאל זיין אלעס בי איהם מיטין גרעסטען הידור כשרות.

און דוקא בי דעם גרויסטען און שטרענגען יו"ט אנטשטעהט אוז טומעל איזה תהו וכיהו וועגן כשרות או עס איי במעט ווי אונמעגליך זיך צי פונאנדרקליליבען, אין דער רעוולטאט איי איז אפילו פרומע אַפְגָעַהַתְעַנְעָה אידען וואס זיערעד טאטעס און זידיעס וואלטן נישט געהאט דעם מינדרסטען געדאנק איזיו יו"ט פסח, צי ניצען איז אריינברונגען איז שטיב פארטיגע עטענס אפילו מיטען פרומסטען הבשר ניטאמאל פאר קלינע קינדרער, אין הינט ליידער איז דאס אוזו גריינגן.

ב) געדענקט חשבוע אידען איז פסח איז אפהunganik דער צוקונפט פון דעם קומענדיין יאר לטובה פאר איז מיט אייידער קינדרער. אוזו ווי דער קדוש הארויז"ל ואט עדות, או דער וואס איז נזהר פון א משה חמץ, מעג ער זיין זיכער או ער וועט דאס יאר נישט זינדיגען.

דאס איז גערעדט פין גאר וויכטיגע לעבענס מיטעל. אבער מותרכות (גביעקס, טשאקלאלד, סאדרעס), וואס מען קען זיך באגין אַהֲן דעם איז נישט געקמען אפילו איז באטראקט צי ניצען בי מרדקרים אינדרערהיט.

ג) רבוטי מען נארט זיך אליען, מען פראכירט זיך אינדרען או מען האלט אַן די מנהג ישראלי [איירישע פירונג] או פסח מישט מען זיך נישט, יעדער עסט נאר כי זיך, דער טעם פון מנהג איי וויל יעדער האט זיך זיינע אַיִגְעָנָע חומרות וכדרמה, אט דער זעלביבער וואס איז שטאך מקפיד נישט צו עסן בי יענען, דערגען קויפט ער פארשידערנע עסען אדרער געטראנגען פארטיגע איז דאר דאס נאך ערגרער ווי מישען זיך, וויל יעדער פארשטייט איז אַפְאַרְקָאנְט אַיִז וועגן ביונעס זיך מער מקיל איז סאך זאבען, ווי אינגען וואס קאקט אליען די זיך איז שטיב, איז דאר דאס אַסְתִּירָה, דא וויל ער נישט צירירען פין יענען, אפילו ער זאל בליבען הינגעrik, אבער פון געשעפט קויפט ער אלע פראדוקטען, (ליינט וויטער או זי פין סאכטשובער רבין די חסרוןות פון קויפן פארטיגן).

ווער רעדט שוין פין די חומרא וואס אנשי מעשה האבן נישט געגעסן אפילו וואס מען קאקט איז שטיב נאר די מינדרסטען, פין דעם האלט מען נאך גאר וויט.

קול יעקב

ז

ד) בפרט דער וואס לויפט נאך דעם שענטען אתרוג, פיעצט אויס שיין די טוכה, קויפט אַ שיינעם טלית ובויצא, דארף ער אויך זעהן אויסעפֿיעַן דעם יוּט פֶּשֶׁח. אין דאס מיט די שטרענְגְּסְטָע זהירות אין חומרות אין אלעללי עסען. אין אודאי נישט קויפען.

(ה) מיר מיזען באטָאנָען אוֹ בָּה לֵא אלמן ישראַל אין עס געפֿינָען זיך אידען מדרקיט וואס קויפען נישט, אַפְּלוּ זיף פָּאַרטִּיגָּע, [עס אַיּוֹ אַ קְּלִינְיִקְּיַּת אַלְיִינָּס צוֹ מאָכָּען] עסען אַיז שוֹין אַפְּגַּרְעַדְט, אַבָּעַר פִּין דעם אַיּוֹ דָא לַיְידַעַר גָּאַר געציילטע, פָּאַרוֹוָס זָאַל דָאַס זָיַן אַזְּוִי?

(ו) אין אַיְנוּוָגָס זוֹילָעַן מיר מעורר זיַן אוֹיף דעם וואס ווערט געברענְגָּט אין שׂע (תְּהִס ס"ב, חַק יַעֲקֹב, הַגָּרְזִי, מְבָב כָּהָח, שָׁם) עס גַּעֲבִירַת זיך דָאַס יַעֲדַעַר זָאַל זָיַן דֻּעְרְבִּי וּמָעַן בָּאַקְט וּמָינָעַ מְצֹוֹת אַן אַלְיִוָּס צַי הַעֲלָפָעַן, דָעַר הַיְּלִיגָּעַר סָאַכְּטַשְׁוּבָעַר זָצְלָאַ (אַבְּנִי נָזְר שָׁעַבָּא) שְׁרִיבַּט פָּאַלְגַּעַנְדָּ:

אַיּוֹ האַב גַּעֲהַעַרְט אַז עס אַיּוֹ אַיְנוּגָרְעַסְעַן שְׁטָאַרְק אַין טַיֵּל שְׁטָעַט דָאַס נִישְׁט יַעֲדַעַר אַיְינָעַר בָּאַקְט מְצֹוֹת פָּאַר זיך נִיעַרְט אַיְינָעַר בָּאַקְט אַין פָּאַרְקוּפְּט [אַזְּוִי וּוּ הַיִּנְטָן]. אַין דָאַס אַיּוֹ מִיר זַיְעַר שְׁלַעַכְט גַּעֲפָאַלְעַן עַרְשְׁטָנָס וּוְיִלְלָה דִי הַלְּכֹוֹת פִּין מְצֹוֹת זָעַנָּעַן זַהְרַר פִּיהָל אַין אוֹיבָי יַעֲדַעַר בָּאַקְט פָּאַר זיך גִּיטְמָעַן אַבְּטוֹנָגָאַלְעַס זָאַל זָיַן גַּעֲהַרְגָּה הַונְּדָעַרְטָפָר אַפְּצָעַנְט, אַנְדָעַרְש אַיז אַבָּעַר אוֹיבָי אַיְינָעַר בָּאַקְט פָּאַר בְּיוּנָעַס [אַז בְּעַקְעָרִי] אַיז זָיַן גַּאנְצָעַ שְׁטָרַעַבָּן צַי שְׁפָאַרְעַן גַּעַלְט, אַין גִּיטְמָעַן נִישְׁט אַזְּוִי אַכְּטוֹנָג אַוְיִפְּנָן בָּאַקְעָן.

פָּאַרוֹוָס זָאַלְעַן מִיר זיך נִישְׁט אַנְשְׁטָרַעַנָּעַן אוֹיף אַזְּוָא בָּלִיבְטָעַ מְצֹוֹה וּוָאַס קְוּמָט פֶּשֶׁח אַיְנָמָאל אַין יָאָר, דַעֲרַיבָּעַר זָאַל מָעַן דְּרַשְׁנָעַן בְּרִיבִים אַז דָעַר וּוָאַס פָּאַרְכָּאַט זיך פָּאַרְן בָּאַשְׁעַפְעַר זָאַל עַר זיך פְּרִירָעַן אַזְּוִי וּוּ אַוְנוּזְעַרְעַט טָאַטָּעַס אַין זַיְדָעַס, אַין יַעֲדַעַר זָאַל בָּאַקְעָן מְצֹוֹת פָּאַר זיך, אַין זיך פְּרִירָעַן מִיטָּה מִיטָּה.

אַין עַר מַעַג זַיְכָּעַר זָיַן אַז דִי מְצֹוֹה וּוּעַט אַיִם בַּיִּשְׁטִינָן רָאַשׁ הַשְׁנָה בַּיִּם יוּם הַדִּין אַזְּוִי וּוּ עַס שְׁטִיטָה אַין זַוְּהָק, [רָאַס זָעַנָּעַן דִי רִירַד פִּין דֻעַם אַוְיִבְּנַדְעַרְמָאַנְטָעַן צְדִיק זַיְעַ].

(ז) דָאַס אַיּוֹ אַוְיִךְ אַז מַוְסָּר אַין אַנוּזְוֹנָג אַוְיִפְּנָן אַנְדָעַרְעַט עַסְעַנָּיס וּוָאַס מָעַן קוּפְּט פָּאַרְטִּיגָּאַגְּנָעַן זָאַלְעַן זַיְעַט אַין כְּשַׁפְּשָׁח, אַז דָעַר בִּזְוֹנָסְמָאַן לִיְגַּת דִי גַּאנְצָעַ גַּעוֹוִיכָּט אַרְוִוְוִצְּגָּעַבְּעַן דִי וּוְאַרְעַבְּיִלְגָּא, אַין צַי בַּעַטְעַן אַסְאָךְ, צַוְּלִיבְדָּעַם אַיּוֹ עַר גְּרִינְג אַין גַּעוֹוִיסָע הַאַרְבְּקִיְּתָעַן, וּוָאַס מָעַן מַאֲכָת בַּיִּזְרָאַלְעַדְטָה דָאַס דַּאַרְפָּעַן מָעַן עַסְעַן, אַין נִישְׁט מָעַרְעַט.

ח. אַוְיִךְ זָאַלְעַן מִיר מעורר זָיַן אַוְיִפְּנָן פֶּשֶׁח אַין אַגְּנָעַץ יָאָר אַז מָעַן הַאלְּטָפָר גְּרִינְג צַי פָּאַרְלָאַזְעַן זַיְעַט אַוְיִפְּנָן גַּעוֹוִיסָע שְׁאַלְוָת וּוָאַס דָעַר חַבְרַאַדְעַר שְׁכַּנְהַאְתָּא אַזְּוִי גַּעַהְתָּא, אַין דָעַר דִּין וּמוֹעֵד הַאֲתָא יְעַנְעַם גַּעַפְּסְקָעַנְטָה שְׁרַא אַיּוֹ בְּמִילָאַ פָּאַר אַיִם אַזְּוִי כְּשָׁר, דַּאַרְפָּעַן מָעַן טַאַר זיך אַוְיִפְּנָן דֻעַם נִישְׁט פָּאַרְלָאַזְעַן, וּוְיִלְלָטְיִלְמָאַל זָעַנָּעַן גַּעוֹוִיסָע טִילְעַן אַנְדָעַרְש גַּעוֹוֹעַן בַּיִּעְנָעַן שְׁאַלְהָ, וּוָאַס טִיט בְּמִילָאַ עַנְדָעַרְעַן דֻעַם הַלְּכָה בַּיִּדְיַה שְׁאַלְהָ.

דאס פאלגוננדע איז א באקוועטעליכע טשעך-לייטט וואס דערמאנט
ווארז אל בודך חמץ זיין.
ועלבסט פארשטענדליך או די ליסטע ערצעיגט גוישט אלע ערטרער,
עס איז נאר א דערמאנונג פון גיווענטליך און נישט איזו געוונטליכע
ערטרער וואו חמץ געפינט זיך און מען בארארכ' בודך חמץ צו זיין.

- [] האל-וואו קליאוועט
- [] בוידעם שרייב טיש
- [] יארד קאכינגעט
- [] גארטען שיף לעדרער
- [] גאראג' מעדצעין שאנק
- [] ארבעט רום (ווערך שאפ') מלבושים, קלידער
- [] קאר, טראק, גלאף קעשנענעס, קאפס
- [] קאמפאנטמענט בעוליך און ארבייטס בריף-קייטעס רענצעיליך
- [] אפיס שאפיניגוועגעלאַע
- [] סטאר, געשעפט שפאצ'ירונג עטען-קעטעל,
- [] פוקטערוי פיקני-באקס)
- [] פארטש (טראסע) קווקיס סלוּי (קוקי דזאָר)
- [] זיפען (ווײַפָּעָן און פערפיום קינדרער בעטעל (קריב)
- [] ואלען נישט גענווצט שפֿיל צימער, פְּליַירּוּם, פֿעַט הַוִּי
- [] ווערען) פֿיגֶעֶל גַּעֲסֵט
- [] קאסטען-טיקס, בשר לפסח אונטערען אוווען
- [] (נאָר פֿאָר חַוָּה-מַ) אונטערען פריזידער
- [] בענטשערליך זאל מען פֿאָלען קאכינעט טאָוטער — דאס זאל מען קלינען
- [] אויסריניינען (בְּאַהֲלָתָעַן בַּיְּזָה נָאָר קינדרער שׂוֹהָלָע באָטָעַל,
- [] פֿשְׁחַת בריף-קייס אָדָעָר סְקוֹל בְּעַרְתָּן —
- [] עס-טיש קלינען און באַהֲלָתָן
- [] קליידער וואס הענגען און שאנק יישבה קעטעל (סקול לאָקער)
- [] מוזען אָדוֹרֶך גַּעֲקֹוּט וּוּרְעָן פֿאָלעַצְעַס (שעלפס)
- [] וועקווום קלינער. אויסריניינן סְפָּרִים שְׁעַנְקָן
- [] און אוועקוואָרְפָּעָן דעם בעג דְּזֻוּלָּעָרִי
- [] בעזעם (ברומ). אויסוואָשען אַיִם רְדוֹלָּעָרִי קעטעל
- [] בענקלאָך — צוּוּשָׁעָן דִּי (בְּאַהֲלָתָעַן שְׁאָנָּק)
- [] בענקלאָך — צוּוּשָׁעָן דִּי טְלִית בְּאַטְיָל
- [] רעדיעטער, אונטערן שְׁטְרִיּוּמָל-
- [] רעדיעטער, אונטערן קעטעל צַיְּנִירָאָש. דָּאָרָף מַעַן הַאֲבָן
- [] אַיִּיעַם צַיְּנִירָאָש פֿאָר חַוָּה-מַ.
- [] קינדרער בענקל (הייטשר)
- [] פְּליַעָן וועגעלאַע (קעריטיש)
- [] שְׁפִּילְצִיגְעָן קָאָסְטָעָן (טוֹי טְשֻׁעָט)
- [] אלע שְׁפִּילְצִיגְעָן (טוֹס)
- [] קינדרער וועגעלאַע (וּוֹאָגָאנָעָן)
- [] שְׁפִּילְצִיגְעָן הַיּוּזָר אָן אלע וואָס קּוֹמֶט אָרִין דָּעָרִין
- [] קָאָמָעָר צִימָעָר (סְטָאָרִיטְשְׁ-יְרוּם)
- [] סְעִיף

BEDIKAS CHOMETZ CHECKLIST

The following is a convenient checklist which itemizes many places and objects which require BEDIKA but are, at times, not so obvious and thus possibly overlooked.

() Under beds	() Workshop
() Clothes closets, chests	() Den
() Linen closets	() Office Desk, drawers
lockers, closets etc.
() Desks	() Factory Store
() Cabinets	() Automobile, Truck
() Drawers	() Beneath car seats
Remove car seats
*() Medicine chest	() Auto glove compartment, under mats, trunk
() Clothes (pockets, cuffs)	() Pet house, bird cage
(Animal food is probably CHOMETZ)
() Purses, pocketbooks, handbags	() Behind refrigerator, sink, oven, kitchen cabinets
() Shopping cart	() Perfumes, hairsprays, deodorants
*() Picnic basket	*() Briefcase, school bags, attache case
*() Cookie jar, bread box, toaster, candy dish	*() Lunch box
() Crib	() School locker
() High chair	() Kitchen utensils, Broiler, blender, mixer, can opener
() Playpen	() Shul locker or cubby
() Carriage	() Shelves
() All toys	() Bookcases
() Toy chest	() Breakfront
() Childrens toy carriages and wagons	() Seforim closet and seforim
() Toy houses and their furniture	() Book closet and books
() Storage room	*() Bensherlach
() Safe	() Jewelry
() Laundry room	() Jewelry box
() Freezer	() Wash "broom"
() Basement	() Infant seat
() Hallways	() Cook books
() Attic	() Sink trays
() Yard	() Garbage pails
() Garden	() Garbage cans
() Garage	() Behind radiator
() Cosmetics...Only KOSHER L'PESACH should be used; (Cosmetics are forbidden on Shabbos and Yom Tov)	() Telephone (remove speaker cover)
() Bar (whiskey is CHOMETZ)	*() Shabbos 'Zimirots' books
() Talis bag	() Storage bins
() Suitcase, valise, travel bags	*() Chalah utensils, vases, decanters used for chometz (e.g. whiskey)
*() Tooth brush (A new tooth brush is required for Chol Ha'moed; it	() Country cottages
() Discard vacuum cleaner bag	() Backs of chairs, seats
() Vacuum floors	() Cover sink spout, handles
() Thoroughly wash, clean and vacuum shag rugs and carpets	() Clean oven, range, grates
	() Clean sink, refrigerator

* These items should be thoroughly cleaned and then "stored" away for the duration of Pesach.

דברי אלוקים חיים

שְׁקוֹזָה בַּעֲשֵׂה אֶת קְחֻזָּנוּ

א

פעם אחת התוכח הרב הקדוש ר' יוב"א ז"ל מאופטראה עם הרב הקדוש ר' פנחס מקוריץ ז"ל, באיזה איסור נכשלים יותר בדור חותם. הרב יוב"א אמר, שהאיסור הנ góל ביותר עכשו, והוא מה שמדוברים בבית הכנסת דברים בטלים בשעת התפילה, ור' פנחס אמר, שמכשול גדוֹל יותר הוא, מה שבנות ישראל העניות הולכות לבית ה"פריזים" הנקרים למכור להם עופות ודנים ושאר צרכיו אוכל, כמו שהיה נהוג אז בעיר אופטראת, ועל-ידי-יכך יש חשש שלא יבואו לידי יהוד. כל אחד מהاذיקים התעצם בדעתו, והרבה בטענות והוכחות לבסס את דבריו, והתאמץ להתוות נס את דעת חברו לדעתו. לסוף הסכימו לפתח אחד מחתשת חוטשי תורה, והפסוק שיטבול עליו מכטם ראשונה יוכיח להם עם מי הצדק. נודמן להם חומש בראשית, פחה הוה, וראו בסקרה ראשונה את הפסוק "הכוונה יעשה את אחوتנו", ונמצאו דבריו ר' פנחס קיימים. אז אמר לו תיקף הרב יוב"א:

— נראה לנו איך יונתן בן עוזיאל מתרגם פסוק זה.
הכיתו בתרגום יונתן, וראו שתרגם כך: "לא יאו לטהוי
מת אמר בכנייש תחון דישראל (ובתרגום ירושלמי: ובבית
מדרש יהוז") דסאיכו... לכרתיה דיעקב", הרי שכל חומר הדבר הוא,
שלא יוכל לדבר טהה בכתיבנויות ובתימדרשות של ישראל; נמצאו
שצדקו דבריו שניתם, בchnerה "אלו ואלו דברי אלוקים חיים".

א רוף צו אלע אידין ! זייט מבער דעם פארבארגענעム חמץ !
אין אדם עומדת על דבר הילכה, אא"כ נכשל בה.

תק' שלו יוזג גראט
אבדג"ג האלמן

בליל'קיזיטשין ליל איך מוחה
זיין ומופרטס זיין את מהר איך און
איך קאנטראקט האונגען גאנגען
איך עטרפערן טלית וואס דארק און
איך עטערפערן עטס פֿרְמַהְתּ אַלְמָלְבָּן
איך אונטערוועגן האס זיין
איך גאנטראקט האונגען זיין און
איך גאנטראקט האונגען זיין זיין
איך שטערפערן מיט גאנטראקט האונגען
איך גאנטראקט האונגען זיין איך גאנטראקט האונגען זיין

בבלא פיעז שילק צויז
 ערינן פון ד אנטיג'נזר אלט
 שעבדיג זונטשעפל זוט
 אונדסטען פירלוי בלריו 50 טאגין
 ווות איד אונכט מוכב געגען דאס
 קונה מיט אס כשרין גדר און זיך
 מוכב מעוון טוונט טוונט כשלין זיך
 א איד אוין זהארבען זיך
 עס קאסט אונט אונט שיטס קיין גאנל

הנשאנסיסט מוקטן
וחום עזניין נקעך
שעתנו.
ודרכיה פערוגת ו-
ושא פון דר תרבה
הוּאַפְּרִיךְ ר' צביה הצעיר
וּמָנָסְטֶרְבָּן קְרִיזְטָן
אַבְּגַדְּזִיכְּן וּוְשִׁיבָּן
אַלְּגָזְרִין.

ישר שר שר און או און קינטאל
וישר עיר גראונד או גראונד און
קין שט פוקון או גראונד און אונ
או און מפ אונטונגסיטס
גראונד מודון הילך, אוו אוו שׂו^ר
מאכליים ומתקאות הפלין ומוותה.
ס.ת. אנטקוטוניים, אוו פערנברג
ווען קען צין אנטקוטוניים ביזס
וועל צונן שעגן ואס דאס און
מאכליים הערובים בבורו על ליס
און דער בעל דרב אונד אודאַר
וישס אונטונגסיטס קון ד' אונזע
אווי יי קען צין זיך מאלאָן
לאס אונטונגסיטס אונטונגסיטס אַבְּרָהָם
סנק אונטונגסיטס אונטונגסיטס אַבְּרָהָם
געוויסט אעס קומס נישט אוריין
דרין קין מאָרְבָּן
האנטונגסיטס אונטונגסיטס

Werk, Kita, Geschichtsunterricht	Unterricht, Unterricht, Unterricht
Werk, Kita, Geschichtsunterricht	Unterricht, Unterricht, Unterricht
Werk, Kita, Geschichtsunterricht	Unterricht, Unterricht, Unterricht
Werk, Kita, Geschichtsunterricht	Unterricht, Unterricht, Unterricht
Werk, Kita, Geschichtsunterricht	Unterricht, Unterricht, Unterricht

הנורווגי הצעיר יונסן נזכר במאמר אחד של אוליבר אלטוסטן שפורסם בשנת 1900. אלטוסטן מזכיר כי יונסן היה אחד מ-100 תלמידים בלבד אשר למדו בבית הספר התיכון בעיר קירווינסן. יונסן היה תלמיד מצטיין וזכה בפרסים רבים. הוא היה חבר בצוות כדורגל הראשון של קירווינסן, והוא היה אחד מ-10 תלמידים בלבד אשר זכו בפרסים מטעם המטרופולין. יונסן היה חבר בצוות כדורגל הראשון של קירווינסן, והוא היה אחד מ-10 תלמידים בלבד אשר זכו בפרסים מטעם המטרופולין.

ונורווטס או עס קומט גנטש אונזין
דרערן צ'ינטן. אהעגע ניעז
איסטריאו-הונגרון.

ונטש לאנג שערוואטס כמנגנו
בי דע עניינס האב אין זיך
אויגנבורגינגן און מאנדראטס
אריכרינגונגןאנגען. מיט געטען
שעטונג אונזערלינג פון אמלפֿרִיך
וואס איר גריידער און שאפֿרְיך איז
קישט אונזערלינג און דער ווועלס
בראטורטער מומחה פון אונטס פון
שעטונג חוץיסטס פמּאָרְיך מורה"ה איז
ויסט אונזערלינג טיל"ט א"ז אום איז
באואטס שון טוֹסְטַן דון דריינט
אלט דער גוּטְסְטַרְטָן אונזערלינג
שטארקְסְטָרְטָן דינְמִישָׁרְטָן
איינְסְטָטְוָל גוּטְסְטָרְטָן שטונְטָן אַגְּבָן
מצוחה פָּרְסְטָטָס גוּטְסְטָרְטָן אַיְזָן
פָּשְׁטָס דָּבָרְטָן דָּבָרְטָן לְאַלְטָן
וואס פָּרָא אַיְזְמָעָנְטָלְשִׁיבָּעָן
פָּמְעָרְטָלְלִיכְעָן כחומר רובי
הַגְּלִילְיָסְטָן אַרְצְוּרְמָעָן
דְּסָס שְׁעָנוּמָן סְפָּה אַגְּזָן
יאַר פָּן דָּעֵר גָּאנְגָּעָט וּלְעָלְבָּל
אַרְצְוּרְמָעָן אַגְּזָן בְּפָסְטָן
וְאַסְטָן.

למען קדושת ישראל

די אומועערדייגקייט פֿין טעלעוויזיע

עס איז קלאר באויסט פֿאָר יַעֲדָן עַרְלִיכָּעָר אִיד די גְּרוּזָס אָוּמְגָלִיךְ פֿין דָּעַם אָוּמְוּרְדִּיגְעָ אָוּפְּרִירִיס מְאַשְׁין וּוּאָס רִיפְּט זִיךְ טַעַלְעוּזְיוּעַ, וּוּאָס הָאָט גַּעֲמָכְט אָגְרוּסְעָן אָוּמְהִילְבָּאָדָרָעָן אָוּפְּרִירִיס אַיִן וּוַיְנְקָעַל פּוֹן קְדוּשָׁה וְתָהָרָה, מִיט וּוּלְבָעָן דָּאָס אִידִיש פָּאָלָק אַיִן באָקוּרְוִינְט.

וַיֵּנֶט דָּאָס פְּרִיצּוֹת הָאָט אָוּסְגָּעַשְׁפְּרִירִיט אִירָע טַוְנְקָעַלְעַ פְּלִיגְעַל אַיְבָּרָעָן אִידְרִישָׁעַן הָאָרְיוֹאָנְט אַיִן נָאָךְ אֹזָא כְּלִי מְשָׁחָה וּמְחַבֵּל נִישְׁתָּחַווּן, עַס רִיסְט אָוָן וּוּאָרְצָעַלְט אָוִיס יְעָדָעָס פִּינְק פֿין צְנִיעָות, קְדוּשָׁה וְתָהָרָה, עַס פָּאָרְנוּפְּטָעַט דָּעַם מָאָרָאָל גַּעַנְצָלָר, עַס נָעַמְתָּ אָוּוּק דָּעַם אַמְתָּדְרִיגָּעָן צִיהָל פֿין לְעַבָּן, אָוָן פָּאָרוּוָאנְדָעַלְט אַלְעַם אַיִן אַוְעַלְט פֿין תָּאוֹת אָוָן פָּאָרְשָׁוּעְנְדָעַנְישָׁו וּוּ די בָּעֵלי חַיִם.

עַס לְאֹזָט זִיךְרָה גַּאֲרְנִישְׁתָּמִיט אַפְּעַן בָּאָשְׁרִיבָּעָן וּוּפִילְיָה הַיּוֹזָעָר עַס הָאָט חַרְבוֹב גַּעֲמָכְט, וּוּפִילְיָה קִינְדָּרָעָר אָרְאָפְּגָעָפִירָט פֿין רִיכְטִיגָּעָן וּוּעָגָן, וּוּפִילְיָה רֹצְחִים, מִיט אָנְדָעָרָה הַוּלְטִינְיִקְעָס עַס הָאָט אָוּפְּגָעָשְׁטָעַלְט, עַס אַיִבְּרִיגָּצָו זָעָגָעָן אֹזָא שְׂטִיבָה וּוּאֹזָא כְּלִי עַקְוִיסְטִירָט טָאָר מַעַן קִיְּין אִידִיש וּוּאָרְטָן נִישְׁתָּמָעָן (כִּמְבוֹאָר בְּדָפְקָה, לְהַגָּה "קְמַרְאָצָה" מְדִינָנוּבָה).

עס איז ערנער פין עבדה זורה, וויל דער כל' ברעננט צו עבדה זורה, גל'ע, שפיקות דמים מיט רציחות, ווי גדולי התורה פין חוץ לאָרֶץ און ארץ ישראל זאגען עדות (זעה וווײַטער די קול קוראַס), ערפֿאָר איז נישט קיין ווינדעָר פֿאָרוּאָס אַיד ווּאס עס צאנקט נאָך אין אַים דאס אַידִיש פֿיעָרְלִיל פֵּין אַמְוֹנה טהורה, האָט נישט דעם מינדרעטען געדאנק אָזָא כל' אַרְיַינְצָוּלָאוּזָעַן בֵּין זיך אַין שטיב, מדקדקים ויראי די גיינען נאָך אַ שטאָפֿעל וווײַטער אָזָן זענען גאר מקפיד נישט אַיבָּרְצָוּטְרָעַטְן דעם שׂוּעָל פֵּין אַ שטיב ווי אָזָא כל' געפֿינְט זיך.

אַבעָּר צום גְּרוּיס צער אָזָן וווײַטָּג אַיז אַין דעם גְּעַבְּטִיט אַיִּין ענשטיינְעַן אַ פֿירְצָה, ווּאס קָעַן בְּרַעְנְגָעַן גְּרוּיסָע שְׁטוּרְיכְּלוּגָעַן (די' יְרָחִם) פֿאָרְהָאָנְגָעַן שְׁטִיבָּר ווּאס זענען אַין פֿרְנְצִיפְּ זַיְעַר שָׁאָרְפְּ קָעַן טֻלְּעוּזְיָע, אַבעָּר ווּעָן עס פֿאָסִירְט עַפְּעַס אַינְטְּרָעְסָאָנְט עַרְגָּעַץ אַין דער ווּעָלָט קּוּמְט דער בעל דְּבָר אָזָן מְאַכְּט אַ בְּלָבָל וְתְּמָטוּם הַמּוֹחוֹת (פֿאָרְמִישָׁט דעם שְׁבָּל) אָזָן גַּעַט צוּ פֿאָרְשָׁטְיִין מִיט וּסְעַד הַסְּבָּרִים אַז אָזָא צִיט טָאָר מַעַן זיך נִשְׁתָּאַבְּגָעַן מִיט בְּלוּזַהָּרָן די נִיעָס, נָאָר מַעַן מַיְזָה עַס אַלְיִינְס זַעַהַן מִיט די אַיְזָגָנָע אַוְיגָן (מַכְּלָמְרָשְׁת) אָזָן דער עַולְמָן גִּיט אַרוּס צַוקָּאָכְט וְיַכְּעַנְדִּיג אַשְׁכָּן, אַ קְרָוב, סְתָמָן גּוּטָעָר פֿרְיִינְט ווּאס הַאָט דעם עַגְּלַהְזָבְּ כְּרִי חַיּוֹ נִשְׁתָּאַבְּגָעַן צוּ פֿאָרְפָּאָסָעָן אָזָא גַּאלְדָּעָנָע גַּעַלְגָּעָנָהִיט צוּ קָעַנְעַן זַעַהַן מִיט די אַיְגָעָנָע אַוְיגָעָן וּוְיָגָוִים אָזָן פּוֹשָׁעִים ווּאס הַשִּׁיִּית הַאָט אָנוֹן אַפְּגָעְטִילְט פָּזָן זַיִּ (וְאַבְּדִיל אַחֲכָם מִן הַעֲמִים) קּוּמְעַן זיך צַוְּזָאָמָעַן אָזָן פֿאָרְבְּרַעְנְגָעַן די צִיט.

וּוְיִ אָזָוִי קָעַן דער זַעַלְבָּר אַיד אַוְיְפָשְׁטִין דעם אַנְדְּרָעָן צַופְּרִי אָזָן מְאַכְּעָן די בְּרָכָה (לְבַטְּלָה) „שְׁלָא עֲשֵׁנִי גּוֹי“ אָזָן די צִיט ווּאס עַר לְעַכְּצָט אָזָן גִּיט אַרוּס צוּ הַעָרָן אָזָן זַעַהַן זַיְעַר שִׁיטָּות אָזָן מַיְנְוָגָעָן? מִיט ווּאס פֿאָרָא מוֹט וְאַגְּט עַר „בְּרוּךְ הוּא אֱלֹקִינוּ כָּרוּ, וְהַבְּרִילְנוּ מִן הַתוּעִים וְנַתֵּן לְנוּ תּוֹרַת אִמְתָּה“ אָזָן דער צִיט ווּאס די גַּאלְדָּעָנָע טַיְעָרָע שַׁעַהְזָן ווּאס עַר הַאָט גַּעַקְעַנְט אָזָן זַיִּ לְעַרְנָעָן די תּוֹרָה הַקְּ

הַאָט עַר אַנְגָּבְּרַעְנְגָט מִיט נַאֲרִישְׁקִיטָעָן?

מִיט ווּאס פֿאָרָא פְּנִים בְּעַט מַעַן וְאַל תְּבִיאָנוּ לִידֵי נַסְיוֹן ווּעָן מַעַן בְּרַעְנְגָט זיך אַלְיִין אַרְיִין אַין אַנְסִיוֹן? עַס אַיז אַ פְּלָא וּוְיִ אָזָוִי (די' בְּרָכִים שְׁלָא כְּרָעָו לְבָעָל) די ווּאס הַאַבָּעָן בְּיַה בְּכָח צוּ דַעְרוּוּיְתְּרָעָן דעם גַּעַשְׁתִּיק אַגְּאָנְצִיְּרָא קָעַנְעַן נִשְׁתָּאַבְּגָעַן פְּאַלְעָן אַדְאָרָר פָּזָן אָזָא קְלִינְגָעָם נַסְיוֹן ווּאס אַיז בְּלִי סְפָק מַעַשָּׁה בְּעַל דְּבָר פּוֹרֶץ צוּ זַיִּן דעם צוּוִים פָּזָן די אַלְעָזְמָדְקָדְקִים.

אוּסְעָר אַלְעָם ווּינְדָרָט זיך זַיְעָר שְׁטָאָרְקִ פֵּין ווּאַגְּעַנְעַן עַס נַעַמְט זיך דאס גְּרוּיס חַשְׁק פָּאָר אַיד ווּאס לְעַרְנָט, דְּאַוְעָנָט, אַין טִיט נַאָּך צַעַנְדְּלָגָעָ מַצּוֹּת וּמַעֲשִׂים טּוֹבִים טַעַגְלִיךְ, צּוֹלִיב ווּוְלְכָעָן עַר אַיז באַשְׁאָפָעָן גַּעַוְאָרָעָן, עַטְלִיבָּעָ מַאְל אַיז טָאָג שְׁרִיט עַר אַוְיִפְּן קּוֹל שְׁמָעָ יְשָׁרָאֵל זַיִּן די אַחֲד. דּוֹקָא פָּאָר אַים אַיז אָזָוִי אַינְטְּרָעְסָאָנְט צוּ זַעַהַן אָזָן הַעָרָן אָזָן שְׁלִינְגָעָן מִיט דְּרָוְשָׁת רִיְּד ווּאס ווּעָרָעָן גַּעַזְאָגָט דּוֹרָך גַּעַמְיִינְזָאָמָעָ בְּרוֹאִים, בְּעַלְיָתָאָוּס עַולְמָן הַזְּהִינִיקָעָס, ווּאס ווִיסְעָן

גארנישט א גאנצען טאג נאר עסען טריינקען הולטייען א. ד. ג. וואס פאויא יר"ש קען דאס ברענגען, וואס פארא בטחון מיט אמונה בערגנט דאס, אדרבה, עס טרייקענט אפ דאס לעצטער ביסעל ערליךיט מיט תמיימות פונם איזידישען הארץ, כי אדמו"ר מסאטמר שליט א האט אמאל געוזאגט (בזה"ל) וויא פאר די אויגען וואס זעהן די אויגען וואס האבען געזען טעלעוויזע.

וואס זענען די פרוכטטען פין אוזא געפירעבן?

א) מען בערגנט אריין אין זיך דעם יצה"ר בכלל פין קויפען – אדרער קיוקען א גאנץ יאר.
 ב) מען ליגט צוגרינד די קינדרער וויל שווין אפגערעדט פין די קינדרער וואס מען נעמט מיט צום קיוקען, נאר אפילו די קינדרער וואס בליבען אינדרערהיים וויסענדיג אבער וואס זיערט עטלערן טוען איי דאס שווין פאר זיי געונג באויזו אס איז נישט געפערליך דאס קיוקען, און אפילו די עטלערן זאלען וועלן ערצעעהן די קינדרער מיט א אנדערע מײַינונג, איי עס זעלbstפֿאַרְשְׁטָעֵנְדְּלִיך אומזיסט דורךדעט וואס זיי וויסען או די עטלערן האלטערן נישט דערבי מיט זיערט קעגענויזיטגע אויפֿירונג, אויסערדעט וואס קיין סייעטה דושמיא האט מען נישט צו אוזא סارت חינוך, (וואס דאס איז דאס וויכטיגסטע).

ג) ביטול תורה, אויב מען האט צייט, איי מען מחובי צו לערנען.
 ד) און דער חילול השם וואס איז אומשאצ'באר גראיס, וויל דער מאדרער (אדער פרײַיער) שכן וואס לאזט אריין צו זיך דעם ערליךען קיוקען, הייבט אהן צו קיוקען מיט אנדערע אויגען אויף די ערליךע, הייתכן נעצבען שריטט מען קיוקען, טיל זאגען דאס איז טמא ומטמא, און היינט לויפט מען קיוקען, טיל זאגען דאס אורייס עפֿענטליך, אנדערע טראכטטען דאס בי זיך, און ווי שעטט מען זיך טאקו נישט פאר זיך אלינס דאס צו טוען.

וויבטיגע וואַרְעַנְגָּעָן

א) מען דארף געווארענט זיין אויב מען שיקט קינדרער צו א חבר אדרער א נאנטער משפחה, או דארט זאל נישט זיין די כל, כדי דאס קינד זאל ח"ז נישט זעהן וואס מען טאר נישט, און אפילו עס איז בלוי א ספק זאל מען מוחמיר זיין וויל דא האנדעלט זיך פין דיני נפשות.

ב) דאס זעלבע דארף מען אויך אכטונג געבן איז די קינדרער זאלען זיך נישט אפֿשטעלן בי די געשעפטן פין די מוחטיאי הרבים (וואס מאבען זינדייגען אנדערע) וואס נישט נאר וואס זיי פֿאַרְקְּוּפָּעָן די זאבען נאר זיי עפֿענען די כל, כדי אלע דורךגייר זאלען קיוקען, עס איז א מעה גדולה וחכמי רביה וווער עס טוט דערצטו איז די געשעפטען זאלען נישט אנטשטעלען דעם טעלוויזען (בדבראים רכבים וקשימים).

ג) מען דארך אויך אכטונג געבן אויב מען מיז ל"ע אנקומען צו א שפיטאל, סי אלינס סי איינער פין הוייזגענט זאל מען נישט גריינג האלטען דאס קיקען, וויל דער פקט האט געווייזען בי פארשידענע פאלען או פין דעם זענען שוין אסאך אוווק פין אידיישען ווועג ל"ע, (מען האט זיך פאר מיר אויך מודה ומתודה געווען דערופיך).

ד) און דאס זעלבע אויב מען פארט אין פלייגער (עירפלע"ן) טאר מען נישט ח"ו גריינג האלטען און קיקען באטש עס קימט נישט אהן גריינג דאס צו פארמיידען, און דער יצח"ר אויז דארט שטארקער וויל מען זעט נישט וואס ער טיט, אבער השיתות זעהט איבעראל.

(ה) אויב מען זיצט אין ווארט זאל פין א דקטער, אויז מען נישט בארעכטיגט צו זעהן טעלעוויזיע, און אפילו פין נעמען די ביכער וואס ליגען דארט אין די הענט זאל מען זיך הייטען ווי פין פיער.

ו) די אלע וואס דרייקען צייטונגגען, ביכער, וואס טויגען נישט מאכען זינדיגען דעם רבים (שו"ע או"ח סי' ש"ו סעי ט"ז), דאס זעלבע מיט די סוחרים וואס פארקייפען דאס (שו"ת מחנה חיים סי' א, מ"ב ש"ו ס"ק ס"א), זיינער שטראף אויז, זאגט די גمرا או מען לאזז זיין פין himmel נישט תשובה טוהן זי פאלרירען די פרנסה, און יסורים קומען אויף זיין, און ער פאלט ארין אין גיהנום (מ"ב בבה"ל), כ"ש די אלע וואס פארקייפען טעלעוויזיעס און רדייס.

ז) אינאיינועגס זוילען מיר תאקו אוייפערקוזם מאכען קעגן די אלע וואס לייענען שבת צייטונגגען אפילו בשער, אדרער אפילו סטם רעלקלאמען (Advertisments) וואס זענען אנגעהאנגען איבעראל, או לoit די פוסקים אויז דאס א איסטור גמור, צו לינען שבת (שאלילת עבר"ץ, שע"ת ש"ז, כלכלה שבת, יסוד יוסף, שלחן ע"ש, נדר ישראל, מ"ב סי' ש"ז, ס"ג). ומצוה לפרטם ברבים.

נוסח קול קורא

**איבערזעטונג פון דעם הארבען חרטס קעגן טעלעוויזיע וואס
אייז געוווען געדrikט אויף לשון הקודש און צושפריט, "אייר
תשכ"ח" אין ירושלים עיה"ק**

דער טמאַגעַן כלֵי וואס אויז פאראומוערדיגט פין השיתות, דער פארמייאסטע טעלעוויזיע וואס האט געמאכט גרויסע חורבנות (פין נשמות) אויף דער וועלט, וואס האט אין זיך די דריינ ערGSTAU עבירות [עבודה זורה, אפיקורס, מינות – גילוי עריות, אלע געמיינסטע ערGSTAU זאכען פין דער וועלט, – שפיקות דמים דורך די קיקערס וואס זענען פארדאָרבּען געוווארען קיקענדיג, און געוווארען רוצחים], און האט שוין פארדאָרבּען אידיישע זייחן און טעכטער, צוּבראָכען גאנצע שטיבער פין זיינער קדושה און טהרה, כו', און דעריבער ריפען

מיר אויס לוייטען רין פין די תורה

א הארבען חרטס

אויף דער טעלעוויזיע

און יעדע אידישע שטיב וואס ווועט
ארײַנעמען דעם טמאָגע טעלעוויזיע
איין זיך ווועט דער סוף אירע זיין א
חרובן, און פארויסטטעניש רח"ל מיט
קללות, און חרמות.

מען טאר אויך נישט פארדריגען אָדרה צום וואוינען אָדרער
געועעלב פאר די וואס האבען דעם כל'.

מען טאר אויך נישט האנדעלען מיט דעם, דייע וואס טווען אָנדערש
זענען מוחטיאַי רבים (מאכען זינדיגען מענטשן) און זיינר זינד אַיז
זיעער גראיס.

אויף די עלטערן, מלמדרים. און לערדערינס ליגט דער פלייכט צו
וואָרעהָן מיט גאנצע שטרענڱקייט אָון האָרבּקִיטִי די אַינְגֶלְעַךְ אָון
מיידלעַךְ נישט צו קייקען טעלעוויזיע איין ערגעַץ נישט וויל דאס
שעדיקט די נשמה ח'ן.

נאום פנחס בהגר"ז צ"ל עפֿשטיין, ראב"ד
נאום ישראל יצחק הלוֹ רִיזְמָאָן נאום דוד הלוֹ יונְגְרָיוֹ

שיינְגָּן וְזִוְּנָן בְּלִיטָה צָהָן

רשימת ספרדים חדשניים ונכבדים
נחוויות לכל בית ישראל לימי תפשה

דער ספּר

אַפְּיִית הַמְּצֹות הַשְׁלֵם

ואַפְּשָׁ אַנְטָהָאָלֶט וְרִיְּ חַלְקִיפַּת.
אלע דינִים פָּן שִׁינְעָן דִּי וְהַרְבָּה בְּצָבָעַ אָז
זהה גְּנֻפָּן, אָז אַירְךְ מְנֻגָּמִים פָּן דְּזִדְקִיטִים בְּיטַמְבָּקָן
מְצֹוֹן, מיט צְעָנוֹלְגִּיָּן וַיְרִיבָּגָן עֲמִינִים וְחַסְכָּן גְּנֻגָּן.
זו מְצֹוֹן סָחָן אָז אַדְרָשָׁעָן עֲנִינִים.

און אויך דער ספר

אַכְּלִת מְצֹות בִּישָׂרָאֵל

וְאַפְּשָׁ אַנְטָהָאָלֶט זִבְעָן חַלְקִים.

אַרְיכִּיבָּר אַצְּרָ פָּן אַלְעָן דִּינִים וְאָסָט גַּעֲפָרָן צום עַסְט
מְצֹוֹן טָנוּס סָדָר סָפָן בְּיַיְנָאָט בְּין שְׁמַיָּה אָז אַירְךְ
אַלְעָן דִּינִים פָּן גַּעֲרָאָקְסָפָן תְּהִיא מִיטְצָעְלִיבָּגָן הוֹאָזָן
דְּשִׁרְלִיכָּעָ מְעַשְׂיָה פָּן צְדִיקִים וְוּגְעָן פָּסָה מְטָה קְלָאָרָן
בְּפָרְכָּס וְוּגְעָן פָּסָה מְטָה קְבִּדְזִינְגָּן פָּסָה אָז
אַגְּבָּנָן יָאָרָן וְיָאָרָן אַסְלָעָרָן קְנוֹמָרָן. קְצָרוֹת מְטָה אַלְעָן
קְסָטוּלָעָ הַלְוָתָן יְזָן סָחָה לְיִתְסָרָן. דָּעַם פָּסָק דִּין פָּזָן תְּגָן
מְהֻרָּם שְׁמֻרָּן שְׁלִיטִיאָ אַפְּקִיק דְּעַבְּרָעָן אַיז שְׁוֹן
אַז צָו בְּאַקְמוֹן בִּי מִכְרִי סָפָרִים אַז אַירְךְ בְּסִים מְחַבָּר.

דָּעַר פּוֹרִיּוֹ פָּן פְּשָׁחְדִּין טָעַט \$1.50, \$9.50, \$25, מְשֻׁלָּוח \$1.50

RABBI S. J. GROSS

4711 - 12th Ave., Brooklyn, N.Y. 11219 — 436-8086

רב דקלל "מגן שאול" ר"האלמן" ור"מ בישיבה וככלול "בית ישעיה"
מכון להוראה בשיחות ובודיקות"

בעהמ"ס: אפיקת המגוזת החלם (י' חלקים); גדרולי יהודיה (על הלכות ציצית);
שורית ובדוח זרך (על הלכות שרב); חנוך ישראלי פבא (מדיריך לחינוך
הبنין והבנות); מדריך לצנצנות; מנוחת שלום (על הל' מותה); מנוחת שלום
(דרך לכשורתה); מנוחת יהודיה, (על חומר איסור "חלב עכו"ם"
ו"סימילאך"); נפש ישעיה (על מאכלה אסורה, ה"ח'); קדושת ישראל (על
הלכות יהוד); וש"ס.

אַ וְאַרְנוֹנוֹגַ צָו אִידִישׁ שׁ פֿרוּיוּן

מייט אַ צובראָבען געמייט אַן שׂווער האָרֶץ זונגען מיר געזוואָונגגען
נאָך אַ מאָל צוּ שְׂרֵיבְּעָן אַיבְּעָר דיּ פֿרְשָׁה פֿין פֿרְיוּן דָקְטוּרִים חֲאַטֵּשׁ
עס אַיז נאָך נִישְׁטָ פֿאַרְאַיְבְּעָר אַ יְאָר וּוָאָס דיּ וּוּעָלְט אַיז
אוּפְּגַעַטְרִיסְעַלְט גְּעוֹוָאַרְעָן נאָך דָעַם וּוְיִ מִיר האָבָעָן אַ בִּיסְעָלָם
אוּפְּגַעַקְלַעַרט דָעַם גְּרוֹוִיסְעָן מְכְשָׁול וּוְאָס גִּיטָּפָר וּוְעָן פֿרְיוּן באָזְכָעָן
דאָקְטוּרִים, פֿון דָעַסְטוּוּגָעָן דָאָך מְזֻוָּעָן מִיר נאָך אַמְּאָל אַפְּעַלְיָרָעָן אַן
דָעַר עַפְּנַדְלִיכְקִיטָּצָו אַלְעָ אִידִישׁ טָאטָעָס אַן מְאַמְּעָס וּוְאָס
שְׁטְרַעְבָּעָן צָוּ אַמְּתִידְגִּיגָעָן רִינְעָם צִיהָל פֿון אַנְפְּרִירָעָן אַ עַכְטָ כְּשָׁרְעָ
אִידִישׁ שְׁטִיבָה, אַן האָפָעָן מִיטָּהָשִׁיָּת הַילְּפָן צָו זְהָהָן עַרְלִיכָּעָן אִידִישׁ
דוֹרוֹת מִיטָּ אַסְאָרָ נִחְתָּ דָקְרוּשָׁה.

לאָזֶט נִשְׁטָ אַיבְּעָר דָעַם עִיקָּרָן לְמַעַן הַשֵּׁם וְתוֹרָתוּ הַק' טוֹט אַיבְּעָר
אייעָר מְעַגְּלִיכְקִיטָּא אוּ אַיְעָר הַוּוֹזָגָעָן זָאָל וּוְעָרָן אָונְטָעְרוֹזִיכָּט
אוּיסְשָׁלִיסְלִיךְ נָאָר דָאָרָךְ דָקְטָעָרִין (פֿרְויִ דָקְטָעָרִין) אַן אוּבָ נִשְׁטָ
דָאָרָף מַעַן גְּעוֹוָאַרְעָנֶט וַיְיַעַן עַס זָאָל חַיִּי נִשְׁטָ זַיְן קִין יְהָוָה.

דאַיז נִשְׁטָ דָעַר רִיכְטִיגְעָר פָּלָאָץ אַרְאָפָ צָו שְׂרֵיבְּעָן אוּיסְפִּירְלַעְךְ
וּוְאָס מִיר האָבָעָן זִיךְרָ פֿרְישָׁ אַנְגַּעַהָעַרְט דָעַם פֿאַרְגָּאַנְגָּעָנָעָם יְאָר, פֿון
שְׁוִידְעַרְלִיכָּעָן, גִּיסְטִישָׁעָן, טְרָאַגִּישָׁעָן, שְׁטוּרִיכְלָוְגָעָן פֿון פֿרְיוּן באָזְכָעָן
וּוְאָס אַיז אַרְוִיס גַּעֲקוּמָעָן צּוּלִיב וּוְיִנְגָּזָהָרָה אַן אַיסְוָר יְהָוָה אַן
אַיסְוָר קוּרְבָּה

די האר שטעלט זיך אײַנעム קאָפּוּר, דאס הארץ ווערט פֿאָרְצִיטּעֶרט,
און דער גאנצעָר קערפּעֶר צוֹטְרִיסְעֶלֶט, פֿוֹן יעדע מעשה באָזְונְדָעֶר. מי
יתְּהֵן עַיִּינִים וּכְבוֹ... .

מיר וועלען צוֹטְרִעֶן דעם לשׂוֹן פֿוֹן הַגָּהָעָצָמָה מִהְרָיִם שְׁטָעָרֶן אַבְּדָקָ'ק
דעַבְּרָעֶצְיָן שְׁלִיטָאָ, וּאָס שְׁרִיבָט וּוּגָעָן דעם עַנִּין פֿוֹן פֿרְוִיעָן
דאָקְטוּרִים. זַוְילָ:

אַיר האָבּ שְׁוֹן גַּעֲרָעֶט בְּאָרְבּוֹת אֵין מַיִּין סְפָר בָּאָרְמָשָׁה (חַיְּגַחַד)
וּוּגָעָן דעם האָרְבּקִיט וּוּאָס יוֹנְגָעָ פֿרְוִיעָן מִיט יְעֻדָּעָ קְלִינִיקִיט גַּיְעָן זַיִּ
צִי אַיְמָעָנָעָר דַּאְקְטוּרָ, וּוּאָס דָּאָס אַיִּז אַגְּעוֹאַלְדִּיגָּע אַיסָּוּר, וּוּעָס אַיִּז
טְרוּוּעָרִיגּ בָּאוֹאָוָסָט אוּזְדִּי הַיְּינִינְגָּעָ דַּאְקְטוּרִים זַעַנְעָן כְּמַעַט אַלְעָ
גְּרוּוּסָעָ בָּעַלְיָ עַבְּרוֹת אָוָן בָּעַלְיָ תָּאוֹה דַּעְרָפְּאָר אַיִּז דַּעְרָפְּלִיבְּט אַוְיפּ דִּי
פֿרְוִיעָן צִי גַּיְעָן צַו אַדְקְטוּרִין (פֿרְוִי דַּאְקְטוּרָ).

נאָר אֵין אוּסְנָאָם פָּאָל מִיט אַעֲרָנְסְטָעָן עַנִּין וּוּאָס מַעַן קָעָן בְּשָׁוּם אָוָפּ
נִישְׁטָגִין מִיט דַּעַם צִי אַפְּרוּי דַּאְקְטוּרָן, דָּאָמָּלֶט אַיִּז מוֹתָר אַוְיר אַ
מַעְנָעָר דַּאְקְטוּרָ, אַבְּעָר דַּעַר אִסְּטָר יְחוּד שְׁטִיטָא אָוָנוּ נָאָר אַלְסָ אַיִּן וּוּגָעָ
נָאָר מַעַר עַס גַּעֲפִינְט זַיִּק צְוּוִישָׁעָן אָוָנוּ אַדְקְטוּרָ אַרְשָׁע וּוּאָס הָאָט
שְׁוֹן צְבִּירָאָכָעָן אַסְאָר אִידִּישָׁע שְׁטִיבָעָר, אֵין אַיר קָעָן אַפְּילָו צְוּוִי פִּין
דַּעַם סָאָרָט בִּים נָאָמָעָן, לְעַצְטָעָנָס אַיִּז מַעַן אַוְיר גַּעֲקִימָעָן צִי מִיר אַיִּן
דַּעְרָצְיָילָט מַעְשִׁוָּת וּוּאָס דִּי האָר האָבָעָן זַיִּק גַּעֲשְׁטָעֶלֶט קְאָפּוּרָ.

עַפְּפִי הַלְּכָה אַיִּז מַעַן כְּמַעַט מַחְוִיבָמְפָרְסָם צִי זַיִּין גַּעֲמָעָן וּזַיִּנְשְׁטָ
וּוּאָס עַס אַיִּז פְּשָׁוֹט אַסְכָּנָה, אָוָן וּוּעָר וּוּיְסָט וּוּפִילָאַזְוּלְבָעָ דַּאְקְטוּרִים
גַּעֲפִינְעָן זַיִּק צְוּוִישָׁעָן אָוָנוּ וּוּאָס עַס אַיִּז נָאָכְנִישָׁט נַתְגָּלָה גַּעֲוָאָרָעָן
זַיִּעְרָעָ נָעָמָעָן, אָוָן עַס שְׁוּוּבָט אַרְחוֹנִיותְדִּיגָּע סָכָנָה אַוְיפּ אַלְעָ פֿרְוִיעָן
וּוּאָס גַּיְעָן צַו זַיִּין, וּכְבוֹ.

דַּעְרָיבָעָר דָּאָרָף יְעֻדָּעָ אַפְּגָעָה יְתָעָנָעָר אִיד מַשְׁתַּדְלָ צַו זַיִּין
אוּסְלִישְׁלִיסְלָעָר צַו נִיצְעָן פָּאָר דִּי בְּנֵי בֵּית פֿרְוִיעָן דַּאְקְטוּרָעָנִיס, אָוָן אַוְויִ
זַיִּנְשְׁטָ יְעֻדָּעָ אַיִּז בָּאָקָאנְט וּוּאַוְויִ מַעַן קָעָן אַנְקָומָעָן צַו דִּי פֿרְוִיעָן
דַּאְקְטוּרָעָנִיס אָוָן אַוְיר צַו וּוּאָס פָּאָר אַרְאָנְקָהִיטָעָן מַעַן קָעָן האָבָעָן
פֿרְוִיעָן דַּאְקְטוּרָעָנִיס. דַּעְרָיבָעָר טָוּעָן מִיר דָא בָּא הַוִּיפְטָעָן אַז עַס זַעְנָעָן
דָּא הַיְּינְט צַו טָאגּ אַסְאָךְ פֿרְוִיעָן דַּאְקְטוּרָעָנִיס וּוּאָס סְפָעְצִיאַלְיְוָרָעָן זַיִּ
אָוָן אַלְעָ סָאָרָט גַּעֲבִיטָעָן אָוָן אַפְּרוּי וּוּאָס וּוּילָ זַיִּק פֿירָעָן בְּעַנְעָוָת הָאָט
דִּי גַּלְעָגָנְהִיאִיט צַו האָבָעָן פֿרְוִיעָן דַּאְקְטוּרָעָנִיס אַוְיפּ אַלְעָ גַּעֲבִיטָעָן. אֵין
יעַדְעָן שְׁפִיטָאָל קָעָנְט אַיר בָּאָקוּמוּנָן אַלְיְסָט פֿוֹן דִּי דַּאְקְטוּרָעָנִיס פֿוֹן
זַיִּעְרָ שְׁפִיטָאָל.

אין וויליאמסבורג קען מען שוין היינט צו טאג האבן א פרויינט דאקטערין וואס אקעטפטייט מעדיקעיד אינעם בילדינג וואס רופט זיך Division Medical, 138 Division Ave., Tel: 387-2408.

אין דעריבער אין א חוב קדוש אויף יעדען וואס פארמאגט נאר א פינק יראת שמיים צו נועצען אויסשליסליך די דאקטערין.

מיר האבען שוין אפגעדריקט אונן אונוערעדן חיבורים אהלי ישראאל קדרושת ישראל (על הייחוד וככל ענייני צניעות וקדושה שבדי' חלקי שו"ע) א פולען ליסט פון פרויינט דאקטערעננס. די פינקטליכע אדרעס פון די אופיסעס, אונן אויר אין וועלעכען שפיטאל זיין פראקטיערין.

גלייצ'יזיטיג ווילען מיר אויפמערקבוזם מאכען אז עפ"י הוראת הגאנונים המובהקים פוסקי דורינוו שליט"א:

הגהה"צ מוחה"ר ר' יצחק יעקב וויס שליט"א ראב"ד ירושלים

הגהה"צ מוחה"ר ר' שמואל הלוי ואזנור שליט"א ראב"ד בני ברק

הגהה"צ מוחה"ר ר' יוסף גריינבוולד שליט"א אבדק"ק פפא

הגהה"צ מהר"ס שטערן שליט"א אבדק"ק דעברעциין

הגהה"צ מוחה"ר ר' רפאל בלום שליט"א אבדק"ק קאשווי

הגהה"צ מוחה"ר אברהם לייטנער שליט"א אבדק"ק

מאנטעוווידייעא

איו יעדער איד שעמדו אבותתו על הר סיני מחויב (פינקט ווי בי אנדרערע מצות זאכען אונן נאר מער) זיך משתרל צו זיין אויף זיין בני בית זאלאען זאכען נאר א פרויינט דאקטערען, אונן דאס איז נאר לכתהילה, אויב צויליב א סיבה איז נישט מעליך דאמאליס בדייעבד, זאל מען אבער אבטונג געבען עס זאל נישט צוקומען צו יהוד, דאס מײינט אדערא איר מאן זאל איר באגלייטען אונן זאל איר ווארטען איז דארט, אדערא אינגעער פון די דאקטער זאל אבער וויסען אז דער מאן איז דארט, אדערא אינגעער פון די ז קרוביוט (עיין באבה"ע סי' כ"ב ובספרי קדרושת ישראל פרטיה הלהבה וזה) זאל איר באגלייטען צום דאקטער, אבער צו זיין אליאנס מיטען דאקטער איז זיין אפס איז איסור דאוריתא, וויל אפללו ווען זי האט זיך דארט אויף געפירות עפ"י התורה האט מען דאך עובר געווען איסור תורה במזיד, דאס איז איסור יהוד.

ובזכות פון צניעות איז ערליךקייט וועלען מיר זוכה זיין בקרוב געהאלפען צו ווערען מיט די גאולה שלימה אמן.

חק' שלום יודא גראס אבדק"ק האלמיין

בולעטין

פּוֹן הַרְבָ שְׁלוֹם יְהוָדָה גֶּרֶאֵס

רב דקהל...מן שאול...ד. האלמן...ורים בישיבה ובכלול...בית ישעיה...
מכון להוראה בשיחות ובודיקות..."

בעהמוה'יס: אפיית המזות השלים (י' החלקים); גודלו והוזה (על הכלות יצוחה);
שיותם בבורו וחותי צרך (על הכלות שביב); חנוך וושאל סבא (על הכלות יצוחה);
הכנים והבננות; מדריך לצניעות; מזות שולם (על הכלות יצוחה); מנוחת שלום
(הדריך לכשרות); מנוחת יהודת...על החומר מסדור...ח'לה בכו"ם...
הסימילאך...; נפש שעוי (על מאכלות אסורות, ה'ח); קדושת ישראל (על
הכלות יצוחה); שמחת שלום; (על כל חופה והחומר); ושה'ס.

וּאֲרֻעָנוֹגָג קָעָגָעָן סְכָנָה !!!

א רוף צו אלע אידען

מייט גראיס צער און פארויזיטונג הארץ טוען מיר זיך פארופען
אייבער דעם נייעם גראיסען מכשול וואס שטעלט אין געפער דעם
גאנצען כל פיזש און גיסטייש, לירער ווערען היינט צו טאג
פארקייפט אין אלע גראיסע און קלינען סטארס'ז זאקען וואס אייז
רעכט שעטנע, עס אייז געמאכט פון וואל און לינען, און אויסער די^ה
הארבע עבירה פון שעטנע וואס מען באגייט יעדער רגע וואס מען האט
אן דיז אקען, ווערען די תפילות נישט נתקבל אפילו מען וויסט נישט
או עס אייז שעטנע (cmbואר בווה"ק) שועטב אויך א סכנה אויפין
מענטש יעדער רגע ווי ער גייט און ווי ער שטייט, וויל דער ריקאנטי^ה
שרוייבט או א געוויטער מזוק איז באשטייטט איבער אלע וואס גיינען
אין שעטנע און אייז בארכטיגט זיז צו שעטיגען, קומט אויס איז יעדער
מענטש אויז אומוילענדיג און אומומיסענדיג צוואטס מיט זיין קינדרער
איינגעשטעלט סי איין שטיב און סי איין די גאס מיט אלע שיידער
לייכע טראגעדיישע אינציגענטען וואס קען אלס פאסידען צב"ש:
האליאפס - עקסידענען - פיעער א.ד.ג. צוילב דעם וואס די^ה
שמירה עלינה טוט זיך אפ, און מען אייז איבערגעגעבן אין די הענד
פון מזוק אויב מען גייט ח'יז און שעטנע.

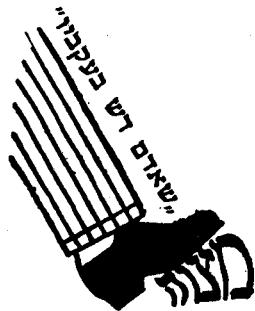
דיירבער, דער וואס זיין לעבען און דאס לעבען פון זיין קינדרער
אייז איהם טיעער, זאל ער זיינער אכטונג געבען (חויז די אלגעמיינע
מלבושים אויז ווי סוטיס, מאנטעלן, קלידער, א.ד.ג. וואס מען דארף
לאזען טעסטען) ביים קויפען זאקען עט זאל ח'יז נישט זיין שעטנע.
די זאקען וואס האבען א לעיבעל וואס ליינט זיך
דער חssh שעטנע זיינר גראיס, איבערהויפט וויל בי פירמא איז
קלאר Linen Wool !!.

די זאקען וואס שטייט אויפגעשריבען Linnenized אויז קרוב
לזרראי עס זאל זיין דערין שעטנע.

און בכלל זאל מען געווארענט זיין פון זואלעגען זאקען אידער
ליינגען זאקען נישט צו נוצען אהנע טעסטען וויל מען קען זיינר
גרינג געשטרויבעלט ווערען מיט שעטנע.
מיר האבען זיך איבערצעיגט בי אסאך זאקען וואס האבען איין
גאנצען נישט געהאט קיין לעיבל און עס אייז געווונ דערין שעטנע.

צמר ופשטים, שעטנו

מהתדר?

זיוו געוזארענט! נאך חקירות ודרישות האבען מיר זיך דערוויסט, או אגרויסטר פראצענט פון די געלפאלקטענע עתרות (טיי אין חויל סי אין איז) האבען פעדמעער פון לינען, וואס צויאם מיטין וואלעגעט טלית איז עס שעטנו (עפיי שער' והഫוסקים).
דעריבער אויז ראנזאום כדיע מען זאל נישט נכשל ווערבען בפרט בימים דאוועגען (נאך דערצו ר'ה אונ יו'ב און עצם יומן הדין) איינעם האבען איסור פון שעטנו, (וואס דאס מאקט קאליע דאס גאנצע דאוועגען מבואר בזזה"ק ובכחאריז"ל), און כדער ערעה זאל זיין אן אמת'ער קרוין פארין טלית של מצואה און נישט ח'ו א מקטרג, זאל מען דאס לאזען טעסטען ווי אום שנעלסטען.

פארגעסט נישט! וועגן אפער מינוט טרחה און אפער שעטן קענט איר אפלעבען א גאנצען לעבען אום געדאווענט און אן א שמירה צוחמען מיטין באגין דעם האבען איסור פון שעטנו; וויל אן ערעה קויפט מען נאר איינמאָל אין לעבען.

צום גרויסען באודויען טווען מיר מודיע זיין דעם חרדיישען אידענזהם פון וויליאמסבורג און בארא פארק או מיר האבען באקומען דירעקטע טעלעפאנייש רופען פון אנסים מהימנים, או טראץ דעם גרויסען אחריות פון שעטנו געפינען זיך נאר איינצעלע געשעפעטס ליטט וואס טווען פאריכיבערען די קוניטס או זיעירע בגדים האבען נישט קיין שעטנו, חאטש עס איז נישט אונטערזיכט געווואָרען. מיר בעטן למען השם ותורתו הֵקְ/, או יעדער און וועמאנס אויגען די מצות פון הש'ית זענען הייליג, און זיין לעבען מיט די לעבען פון זיין הויז געזונט אויז אים טיעער, זאל זיך נישט לאזען פאר- פירען פון אועלכע רידער, און בשום אופן נישט אנטזען א בגד בייז עס אויז נישט אונטערזיכט געוזארען פונעם שעטנו לאבאָרייטהָרִי, וויל און דעם אויז עס פינקט ווי עסען פלייש אן קיין שום השגחה! און נאר ערגרער.

ובוכות שמירת המצוות וועלען מיר אויסגעלייזט ווערבען אין גיכען. אמן.

אין דעם זכות פון קבלת התורה והמצוות כהלהטה וועלען מיר זוכה זיין ניצל צו ווערבען מכל צרה ח'ו און במרה געהאלפען ווערבען מיט א גאולה שלמה אמן.

ה' שלום יודא גראס
אבדק'ק האלמיין

זוייגער זונ האלמןער רב אברץ מצב

פון דיזתורהס זועגעו שלום בית

אויף פארשידענע פרצחתה, הלמאן מען הנערט נישט מיין שטימע אויך זועגעו דער ואלאסאי נאילע און הפקרות וואס הערשת אין דעם פעלד פון דין תורהס, וואס פארדיינט פארצונג אויף מעורר צו זיין.

איו זכם די זאך ברענט אין מיר, אבער דאך האב אויך זיך אפגענאלטונג פון אלאלמייער זי עפערטליכיט, און דאס נאך מיין ביטערער ערפראוניג אויך דעם געיביט פון כשרות וואס איד בין געווונע דער ערשותער צו אלאלמייער און רופען די עפערטליכיט צו זואקזאמקיט דורך מינע ספרים "נפש ישעיה", זי תליקם, ווי אויך דורך אגעהדע זועגעו פאָר וועלכע איך האב באַצָּאַלט מיט אומענידליך פארפאלטונגונען און רדיות אויך דעם גרויזאַמטען אָוֹן, מיט דראָאנגען און פינאנציגעלער טאגאַלער רואַי נירונג, וואס ווען נישט זכות אבות וואַלען מיד דאס נישט אויסגענאלטען.

מיר האבען גענמען מעורר זיין איבער ענינים ווי ציצית, מחוות, יהוד, סימיליאק, וועוד זאָס באַרייט קינען נישט אָוֹן קינען האט קיון סטאָק אָוֹן זיין אבער אָוֹן מינע ספרים בין אויך געווארען אָצְעַנְטֶרְאַלְעֵר אָדָּר רעס זויאָס קחמוּן אָן אלע זוייגענערין אָוֹן האָרְצִיְּסְעַדְגָּעָע וועלות, האָפְּעַנְדָּגָי בְּיִ אָוֹן צו געפינגען אָהערענדיג אויזער, ספֿיט אָוֹן שלוי בית פראַבלעמען, אָוֹן מען זענדעט זיך צו אָוֹנא אָוֹן מיר פרהירען צו העלפּען אויך אָשְׁטִילְן באַשְׁיְידָעָנָע אָפּוֹן ווי ווית מטיגליך, אָוֹן ברענְז גען שלוי, אָוֹן דאָרט וואָר שלוי וטאָט קיין באָזִיס, צו ערפּרִין צו אָגָט אָוֹן שיידונג.

אבער לעצטענס ווען מיר האבען זיך גענְז טער באַקענט מיט דעם פראַבלעט זען מיר אָז וואָס מיר פָּאַרְיכְּטָעָן קומּוֹן אָבְּהָרָע אָוֹן פָּאַבְּן קאַלְעִי, אָוֹן די אָבְּהָרָע זיינְעָן נישט קיין אָנְזָע דערען נאָר גָּעַלְתּוֹיְגָעָר, פָּאַרְשְׁטָעָלָט מיט אָגָע אויף די שפָּאַלְעָנָע פון צִיטְטוֹגְמָעָר צו זיין.

ב"ה.

בולעטין

פון הרב שלום יהודה גראָס

רב רקלט פון שאָול דהַאַלְמָן ר' בשיבָּה וככל בוח שיעי. בְּכָבוֹן לְרוֹאָה בְּשִׁיחָה וּבְרִכָּה.

כערמִין ס אַסְטִוָּה פְּזִוְּלָם (מלחוק), נְדוּלִי טוֹרָה וְעַל לְלוֹבָן צִוְּתָה שְׂמָחָה בְּבָבִיְּנָמָן דְּבָרָה, נְדוּלִי טוֹרָה וְעַל מְנוֹרָה מְנוֹחָה שְׂלָמָה וְבְגָבָן, מְדוֹרָה לְשִׁיחָה מְנוֹחָה שְׂלָמָה וְבְוָהָרָה, עַל חֲמָר אַסְטָוָה, הַלְּגָדָלָה וְסְמִילָּקָה) נְשָׁאָלָה עַל אַמְּלָה כְּחַדְשָׁה שְׂרָאֵל עַל הַבְּנָה תְּוֹרָה וְסִיסָּה.

בב"ז

דער גְּבָיא (ירמיה י'ז) זאגט זאמוֹת לא אָוּרְבָּנוּ וְלֹא אָדְבָּר עֹזֶר בְּשָׁמֵי וְהִי, בְּלֹבִי באַש בּוּרָת עֹזֶר בְּעַצְמָהִי גְּנָלָתִי כְּלָל וְלֹא אָוּל (ירמיה כ, ט).

איך באַנְזִין דִּי מְאָטָא פָּוּן דֻּעָם בְּבָיאָס רִידָּאָלָס תְּקוּמָה צו מִינְגָּעָר דִּי אִיבָּעָר דֻּעָם אַנְגָּעָה וְוִיטְּאַגְּטָעָן פְּרָאַבְּלָעָם פָּוּן דִּין תּוֹרָהִס אָוֹן אַמְּעָה דִּיקָּעָן, פָּוּן הַעֲדָת זִיךְ אָזְוִי אָפְּטָעָד זַוְּיִיגְעָשָׁרִי פָּוּן דִּי באַעֲוּלְטָע אָוֹן באַטְּרִיבָּטָע, אָבָּעָר לִידְעָר בְּלִיְּבָט וְיִעָּר גַּעַשְׁרִי אָקְעָדָע קְוֹרָא בְּמִדְבָּר אָוֹן מַעַן קָעָן אָוֹף זַי זַעַגְעָן דִּי, וְעַרְטָעָר פָּוּן שְׁלֹמָהָה "וְאֶרְאָה אֶת כָּל הָעָדָה שְׁקָים אֲשֶׁר גָּשָׁשׁ תְּחִתָּה השְׁמָשׁ וְהַנְּהָה דְּמָעָת הַעֲשָׂוִים זַוְּיִינְגָּמָן פָּוּן באַרְוִיבָּטָע זַוְּיִינְגָּמָן נִיטָּקִין טְרִיסְטָעָטָע.

פִּיל וְוַעֲדָעָן זִיךְ צו מִיר מִיט טְעָנוֹת הַיּוֹת אָיךְ גִּיבְּ אַרְוִיסְטָרָפְּסָרִים אָוֹן קָוָם אַרְוִיסְטָרָפְּסָרִים אָפְּטָעָד אויף דִּי שְׁפָּאַלְעָנָע פָּוּן צִיטְטוֹגְמָעָר מַעְרָר צו זיין.

לייבע משפהה איז נישט אומשטיינד צוישרטעלע
די פאלאנגענטע סומע פירט דאס צו יארען פון
ליידן איזן עיגנון משפהה, זואם עס איזן באקאנט
וויי אונזערע החבימים זאנבען פאר דעם געזאָרין
אוֹן אָוּמַרְמִידֵילִיךְ גַּעֲרָבֶעַט. אַיזְן אַנְשֶׁטֶּאָט
רַבְּגִּים וּוּלְכָּעַ דָּאָרְפָּן גַּיְינְן זִיכְּרָעַ פֿוֹסְ
טַרְבִּיטַ צַלְעָוָן גַּעֲבָעָן צַו פְּאָרְשְׁתִּין דַּעַם מְאַן
אָזְעָדָר פְּרָזִי נִישְׁטָן צַו בָּאַשְׁטִין אוֹיף זִיכְּרָעַ פֿאַ
דוּדְרוֹנָגְן זֹואָס אַיזְן גַּיְשָׁטָן בָּאַרְעַכְתִּיגְטָן אַיזְן דַּי
מְוֹרְסְטָעַ פָּאָלָן אַיזְן עַס אַיזְן נִישְׁטָאָ קִיְּן סִימָן
בְּרַבְּסָה אַיזְן אַזְעָא גַּעַלְטָן אַיזְן יוֹעֵן דַּעַר פֿוֹן אַיְבָעָן
זָוְיל אַיְינָם גַּעֲבָעָן וּוּטָעַ ערְגָּבָעָן אוֹיף יִוְשָׁרָה
דיַּגָּע אַוְפָּנִים. מְרֻעָן וַיְיַגְּדַּל דַּי אַזְוֹגְדָּרְפָּעָן
ברְגִּים עַרְמָנוּיָּהָן בְּגִזְלָה, שָׁוּמוּ שָׁמִים!

דעריבער קען איד נישט בליבען פאסיו
און גליינטליג, וויל דאס האט שווין באירט
די שרונגעס פון מײַן האָרֶץ, וועלכע פיטל-מיט
דעַם זוי טריינע מיר אָרוּס מיט אַזְנִינְעָס
מייט זוי טריינע מיר אָרוּס מיט אַזְנִינְעָס
און הָגֵם מֵיד לאָבָּן נישט מאָמָעָנטָאל קִין עָזָה
וואַי צוֹ צוֹמְעָן די אַיְבָּלָעָן אָן אַרְגְּוָנְטִינְרִיסְעָן
ויעַרְתָּרְבָּנְיָשׁ מַאֲסָקָע, דָּאָרְתָּהָבָּעָן מִיר גַּעַפְּרָז
געַן אַיְן פְּרָאָקְטִישׁוּעָ עַתָּה וְאָסָם מִיר ווּלְיָלָן גַּעַבָּעָן
פָּאָרְדִּי אַלְעָן וְאָסָם דָּאָרְפָּעָן הָבָּעָן אַדְין תּוֹרָה
און הָבָּעָן נִישְׁתְּ קִין צָוְרוּיָּא צָבָּבָּיָּא
זָאָלָעָן זַיְן פָּאָרְזִיכְטָג בֵּים אַגְּוֹנְטִירְזִיבְּעָן
די שְׂטוּרִי בְּרוֹרִין זַוְּסָּא די רְבָּנִים גַּיְבָּעָן זַיְן
פָּאָרְדִּעְלָרְדִּי תּוֹרָה אַגְּוֹנְטִירְזִיבְּרִין אָן פָּאָרְדִּי^א
לְאָמְבָּעָן אָן די רְבָּנִים זָאָלָעָן זַיְן פָּאָרְפְּלִיכְטָעָן
צַו גַּעַבָּעָן זַיְן שְׂרִיפְטָלִיךְ דָּעָם "סְמָחִיכָּן דְּתָנִי"
דאָס הַיִּסְטָמָק אַשְׁרִיפְטִילְכָּעָן עַרְקְלָעְדָּג זַוְּאָס עַס
וְאַל עַרְקְלָעְטָס וְעוֹרְעָן זַיְן פָּאָלְגָּעָנד — דָּאָס אָן
דאָס זַיְן גַּעַוּעָן דִּי טָעָנוֹת וְתִבְיוּתָן פָּוֹן די^ב
אָדָּרִים אָן אַנוֹצָעָר פְּסָק אַיִן באָוָרְט אָוֵף די^ג
אָנוֹן די תְּלָמָּה/דִּיגְעָץ יִסְהָדֹת אָנוֹן טָעָמִים.
און מִיר ווּוִין אַזְמְעָרְקָאָזָם מַאֲכָעָן אָז אָוֹוִי
פִּרְטָזַיְךְ אָין אַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּיִי די בְּתֵי דִינִים,
זַוְּאָס עַס וּוּעָרְט שְׂרִיפְטָלִיךְ עַרְקְלָעְרָט יַעֲדָעָר
פְּסָק דִּין אָנוֹ עַס אַיִן שָׁוֵין בְּיוֹ הַיִּנְטָן אָרוּס 15
בְּעַדְעָר פָּוֹן פְּסָקִים.

הרבען יישען נאמען אוון טראכט, צו וועמען די
וואונגליקעליכע מוזען אַזקְמָעָן צו דערפֿרִיעָן צו אַ
גט (וועי' בספרי מנחות שלוי' עמוד ב' בא-
ריות).

אין די מערסטע פאלן. ווען אַפְּרָפָלְקָן
ויך שייזען, אין עס וויל דִּ צוֹויִין זיינען פון
אנדרעטערן, ווען דער יונגעראמאן
אנדרעטערן איז פון אַז אַידעלְדָּר נאטור אַז דער
אַז שבענדי איז נישט קיין אַידעלְדָּר אַז אַז
בָּאָר אַ גָּרָא בער נאטור אַז קָאָרָאָלְגָּט זִין אַז דער
אַז דִּ בְּזִיז אַירְקָן אָוְמָדָר טָעַלְכִּיכְעַן אַחֲרֵן
אַז עס בְּלִיבְטָן נִישְׁתְּ קִין אַנדְדָּרָע עַתְּה ווֹי
וַיֵּדֶן צוֹ שִׁיעַרְנִי אַז דער אַמְּלָא אַז דָּס אַ גַּעַד
חוֹגְהָהִיט טְרָאָבלְעָם אַ. דַּ גַּל. וּואָס מְאַכְּטָ אָומָר
מְצָאָלְדָּר אָס אַז אָמָּנוּלְבָּעָן.

וחוץ דער פֿאָרָפְּאַלְגֶּנֶר ווערטס אַוְיגַעַטְאַדְעָרֶט
פֿון אַ בִּיְזֵד צו געבען אַ גָּטוֹ. האָט עַד באָלֶד אָן
אַדְרָעַס פֿון אַ פּֿיְפְּגָעַן «בּוֹרָר» מִיט וְעוֹמֵן עַס
קְוַמֶּת צו אַ דִּין תּוֹהָה. אָנוֹ דַּעַר שְׁטָעַלְט בְּאָלֶד
אַפְּרִוִּיס אַסְטְּרוֹאָנָמִישׁ עַל-טַבְּדָעָרְגָּעָן, סְדִי
בְּשָׂאָחָן צַיְינִין בַּיְינָן קְלִיעַנְט דֻּעַם פֿאָרָפְּאַלְגֶּנֶר
פּֿאָרָל אָנוֹ זִיךְ רְעוּוֹרְבָּעַן אַ נָּאָמָעַן אלְסָ נָוְטָעַר
בְּבוֹרָר אָנוֹ דִּיְתְּגָעְוִינְטָעָר, וּוּלְכָעַר מְאַכְּטָלָע
אוּמְרָעַכְּטָן פֿאָרָ רְעַכְּטָן. אָנוֹ דָּאָס דָּאָס רְלָי אַיְן נָאָמָעַן
פֿוֹן דַּעַר תּוֹהָה, וּוּסְמָעַל פֿאָרָקְרוֹמָט דֻּעַם פֿשְׁטָט
אָנוֹ בְּעַלְשָׁטָן. וּוּזְעַן דָּאָס אַיְזָה בַּיְיָ אַ גַּלְעַדְיָידָן
תוֹהָה אַיְזָה דָּאָס גַּעֲנָגָג טְרָאָגִישׁ אָנוֹ דִּי פֿאָלְגָּעָן
קְעַגְּעָן זִיכְרָיְעָרָעָה, אַבְּעָרָבָן נָאָךְ מַעַד טְרָאָגִישׁ
אָנוֹ בְּלַשְׁטָגָן אַיְזָה עַס בַּיְיָ אַ שְׁלָוִי בֵּית דִין תּוֹהָה
וּוּזְעַן דַּעַר גַּעַלְטְּפַרְעָעָר זַוְיגָט אוֹיזָס פֿוֹן אַ
בְּלַזְּטָן-אַרְיָמָן בְּלוֹטָגָג גַּעַלְטָן וּוּסְמָעַל דַּעַר אַרְיָמָעָר
וְעוֹרְטָן דְּחַיְינִירָט אַוְיךְ דֻּעַם גַּאנְצָן לְעַבְּנָן. נָאָר
וּוּסְמָעַל דָּאָס גַּעַזְעָר פֿוֹן גַּטְמָן אַיְזָה זִיכְרָן הַעֲמָנָט.

אין פאל וווען מען זעהט איזן איז דאס צוואר
מענגלעטען איז נישט מעגלייך. איזן חער מאן איזער
פערזוי מוחוויב צו געבעגען איזער געמען א גט, און
וואס געלט געמען פאנד א גט איז אומבאָזעכּ
טיגט, בפרקט נאך וווען צער געלט פֿאָרְלַעֲגָנָעָר
אייז דער מאן וועלכער פרעסעט אויס געלט נאך
וויל ער האט דעם גט בעווער איז האנט. און
עד איז ניט בעסער פון דעם באנדידיטשן האלד
אנפּנקּ, און וווען די אַרְיִינְגֶּעֶטְלַעֲגָנָעָר אַהֲמָגְלִיקּ

רבניים וואס אנטזאגען זוך דאס צו פאנ', אין דעם סוד דערפונן דערציאלית אתו דער נודע ביהודה ת', תיזט סי' א' חוויל': יפה הוה שבוחאי אפי' אם אין טעם לחששו אנטז'ק' צידיך ליתן בכתב התגענות ההפסק וכור' חביבת ברורות שתניות ממצו' ולא אשוד אצלי שום רבק שינגען מלשות כן אם לא שיודיעו סאמת שלא דן בעזק או בזון או בשגגה גומ לבו ובוש מהלהות על האמת שטעה ע"ש. הערען מיר קלארע דיבורים. אין שוי'ם ח'ג סי' ק"א ע"ש ריעי קובץ הופסוקים ח'ב מיט 200 יאל' צורי, געוויס לינט. בפרט דא אין אמריעיק, וואו מיר הערן אפט פון סקאָג' דאלען וואס קומען פאר, אין דעל בע"ד בארכע' טיגט צו זאלטן יעלאן פאר א השוד און פאר' לאנגען און אויפקלערונג אויף דעם פסק, אין אויף דער בי"ד אנטזאגט זיך, והיבט איך אויף און זאנט א גוטען טאג, וילל די אוירזאָל זאנט איך דורך נייב און איר מענט אים גלייבען.

חשישת יגדר שרצותינו וישבח שופטינו
בראשונה. בכבוד רב.

ה'ק של'ו יודה גראם

אבק'ק האלמין יצאו.

נ.ב. אונזערען ווערטער זיינען ניט געציילט ניגענו רבנים אין אלגעמיין חס ושלום, נאר גנגן ד' באקאנטן דין תורה פירערס בי וועמען ד' זין תורה אין א פראפעסיען ווי אנדערען פראפעסיען וועגן וועלכען ס'היאט זיך אויסגעדרקט הרהגה"ץ דער דערבעצינער רב שליט"א אין זין שבת הגдол דרשת איז זי זיינען פראאנטווארטליך פאר אלען אומגניךען ל"ע און וו ער רעדט בארכיות אין דעם נונין איז זיינע ספרים שוית באר משה חלק ג' און חלק ה'. מיר לאען אויס מיט די אונטרעד פון נודע ביהודה. זצ"ל "פארמעגען פון איזון אין דעם ביטערן גלוות איז דער משפט, וווער עס בארכיט עס בארכיט עס גער איזן פאלק, און ווער עס דאטנוועט אפ' דאס פארמעגען פון ד' הענט פון ד' צוֹרְעַטְעֵטְר איז עס גלייך ווי ער זאָלט געראָטְעוּוּט דעם גאנצען

כלל ישראל.

מלך ז肯 וכסייל – מסתחר בסיטונאות

אין ספר תולדות יעקב יוסף פ' נשא ד"ה והעולה שריביכט ער פון א' חכם או היינט איז דער ייצה"ר געווארען קלוג איז ער דארף נישט אן ויעדען און אריכנאָפָען אין זיין נעץ יעדען יחיד. נאר איזן ייחד וואס פיהל ווערען איז איהם נכשלה, שטעלט ער אויף א' שוחט פון ד' סט"א אין שפאט וואס איז מאכיל פארען ציבור טרטות, רח"ל. עי"ש בארכיות.

א. אל הונרעט פראצענט טערקייש וואלענע טליתויס. ואלען נישט ענטהאלטען אפליו בלווי אין וואלענע פארדים. חומנו יעלאג'ינדרעצייז יואם ליטס ד'

1. אויב מען אווי יוציא רוי מצואה.
 2. אויב מען מגע מאבען דערוירא אַ ברכָה.
 3. אויב מען מגע אויסטינן דרומס אַ ברכָה.
 4. אמאל קען ווין רוי ציצית מיטון טלית שעטנָן.
 5. יושע ווישע רבינוים מאוז אצזיא אונגען לעלען.

זהו ארכיטקטורה אין שוויון אדריכלי בין פנים לרחוץ, וארכיטקטורה וסמלולוגית.

שלון גלעדי, טש"ר כהירוי ספריה, ירושלים, גאותה של הארץ, ח'ת'ו.
און ואסם, טש"ר יוציא מיטן ליל און אונאה. ואום אפללו יוס' ביפור העלט
ינש'ו ווועל טוינט' בדורס פאלטערויגראט. והאון אונגעשנטד דאס
ביסון פון מלוי דרייך ווילטלונגסן צו קיטשען אפריך. אונ' אדרער מאון
ארישט עעם בענטשען אונטאלעלסעל צו קיטשען כלוין. און זילצ'וונט עונט העט מען
או רישט עעם אונטאלעלסעל צו קיטשען כלוין. אונ' זילצ'וונט עונט העט מען

עבלוּבוֹ אַהֲרָן גָּלְבָּן אֵת שְׁנָיוֹן אֶתְוֹן

מור בענטן או קהלה ונשפטו עצם מיט פאלרינטונג העגנון. כדי עס ואל ח' יש שעריר וווערטן די פוליה או רעריגען זיין א מעוטה לא יכול לתקן. דאס מאינגען או יערער אונט אונטסן ואל זון לאונז אונטסן ר' פארא נישטיגען אונט אונטסן קאנטסטען אונט אוונטסטען אונט אונטסן ר' פארא נישטיגען אונט אונטסן פאלרינטונג אונט אוונטסטען אונט אונטסן ר' פארא נישטיגען אונט אונטסן פאלרינטונג אונט אוונטסטען אונט אונטסן ר' פארא נישטיגען אונט אונטסן פאלרינטונג אונט אוונטסטען אונט אונטסן ר'

בשפטען דאסטרטגיה טוינט דאסטרטגיה
SHATNES LABORATORY 101 Ave. Franklin N.Y.
אוון אונד אנד ווועס ער האבען זיך ר' בריטנער גראונטאלעטען, אוון אונד
וואו זאך פישט אונד זאך ר' לילעטען. ביעז אונד אונדאלעטען יונס אונד
יריעס זונטן.

ובוכות מצוח ציצית נגאל במחורה. אמן.
חק שלוט וודוא גראט
ארבעה האלמנטים:

הנתקה מהתפקידים און-ליין. ופראט נתקה בהפסקה מהירה.

אונה רה גוראה עלי צוית מבית דין הנדויך

הנה ידוע לכל איש ישראל גודל מעלה קדושות מצות ציarity אשר היא מצלת להוויה בה מכל עבירות שבורה (עיי' במחזה מ"ד). וכי היא שוקלה בגנוג כל מצות החוריה כמרקול' שם, ולכן שדראל לחן לירדו במצוות הנוראה הוזאת, דודו ר' לבן ברכה בטהלה שעבור ח' עלי לא תשא, דברים שאין שום מחלוקת כלו גודעו בשעה שאמור הקב"ה לעת שא, ואורז שמאימין על הנשבע: דברים שאין שום מחלוקת כלו אחותם, מלבד אותן, כי עבר על לא תשא, וכן הוא במנור שמשים לשוא ר' ל' וע'כ' המטילים רשותם בכנפיו, שתים רעות עיטה, האחת שביבלה ונגע עבור על מצות ציarity, והשנית מברך בכל ערכם להבילה אשר נהיה עלה לא תשא, וכן מצאנין עצמוני מחויב בזבר להודיע לכל אחבי', גודל המכלה אשר נהיה עלה בעיטה, ומגשים עמי הארץ ורשותם לעשות גנוגין, לא משותם מנות ציarity והמה קיומם מהם מהם ציarity, ובגנרי והמכשול השער נודע לנו בבירור כי גנונה בפרק ייאאל וכ'ק' ניעט אמצעי המשם לק' רראקא ואב'ק' טראנא, ובזה המה מבישלים את הרכבים גודלו העון מנשוא, וכן ראיינו ונכן לכל רב ובב'ק' עבورو אחריהם. גם הגזיצית יה' עון השגהתו על המבאים ציarity למוכר לעירו אב'ד דשם, וכן תן לו כהן השרשות לתהוב והותם, גם הגזיצית יה' רשותם בסיסם מהרב אב'ד דשם, וכן תן לו בעבورو והן בעבורו ילידיו. כי המה פסולים מן התורה אין עלייהם שם ציarity, גם אנחנו מוחוריים ומוחוריים פניה אלה, כי הרציתם פניהם אמר עד היום עשו שלא כדות; וגם החיטאות או הרובים מושמו מכשול לפניו אחונינו בני ישראל ישיימו על לבם אשר לאם אליפט ורכבתם מכשלות יצאו מתחתי רוחם בכל עת ובכל רגע. ע'כ' וזהו בתשובה וא' זיוירן עוד להבשיל את הרובים בכצע סוף ויועשו ציarity כדור: והשי' ישלח ברכה במעשה דיהם. גם אנחנו מחלים גאלתינו פורת פשיטין אמר כי'.

ונואם ה' שמעון פופר בהג' מהרמ"ס וצל' אברדיק קראקה נואם ה' יחזקאל שרוגה הלברשטיינטאם אב"יד שיבנואו נואם ה' אריה לוייש פג"ל אבדק' מאשטשיסק

דער צויזטער סטר. אכילת מצוה בישראל, וואס אונטהאלט זיין
חקלט. אויז נישט הינטערשטעליג פומע ערשותן אויסגעזיכענטגע
הדריכה-ספר פאר יעדען, ווי אויז מאיקט זו זיין די היילגע מצוה
הוון זומע גאנט אין פום, וואס ווי באגאנטן, פראונגאנט די להלה זונט

- א סדר אינטלקטואלי, צביש :

 - (א) וויפיל איזו דער שיעור ביהת?
 - (ב) וויפיל בזיטים דארך מען עסן?
 - (ג) וו שגעל דארך מען פען?
 - (ד) בגין איזו וויפיל פונגעל מען עסן?
 - (ה) וו איזו איזו די להכה פאדר דעם וואס קען נישט עסן?

דעם שייעור ?
ו) זו איזוי איז די הילכה פאל דעם. וואס דאט פארשעטיגט דעם
הו, נון גאנזער ?

וזו שן שפוץ? אט די אל פראבלעמען. אז נאך שווער עניליכע פראבלעמען. וווערטע גלעדיון מיט וווער פראקטישע חלפה/דיגז אונזירזונגנען. דער סטר אנטהאלט איז אַ ליינען אויגז צו אָלע סגולות און השעויות ברוחניות וב神情יות. פומז מונז דוד מליכס זיין די מצעת חוץ בען מזבון הכלחן. דער סטר אנדמאנד איז צענוליגען די פראונדריגען בעשיותו. ואז וווער פראבלעמען די פראונדריגען בעשיותו. פראיקטס איזיך דעם קרי הילכה לשמש. ואז אונטהאלט אליי. יויכטיגע אקטנטיען הילכת צו פום מיט אַ ריגיגן לשון צוונען גאנז בדרכין דערבעיגן שליטיא. האזונ המובהק וווק דזונן אבדקינז פער. דערבעיגן שליטיא איזין הסכמת איזיך די צוינז טיפיטן זיישיסון דנדערז האסמות:

מפניין או מאיזה דבר איבערן גאנז מענטער ער
או ריזיסטראטור מיט פלאקטים און דער פראזוקעלטער ליניע
און מעדרס אונט, וואט אונגעאסט פאן'ן מחבר עטילעכ' יאל הא
יעוואוין פון אומדרמודיליכער איבערגענטשטיינטער ארבעת מי
אַהֲרָן גִּזְבָּעָן זִיְמָבָּצָן.

עם איזו בעיריאטס דאס ליליניג עארטס פון הונזק בעל תפארת
שלמה מראנטשאכט, וואס נאנט גענטאגט, או יאנדער איד, ואוס וויל זיין
געוויכערטס או ער אזל חוו נישט קומען צו קומן פכשול איזן פאס. איזן
אדריכלעגענעם איזלע להבות אונגעעהן צום סהה.
פָּשׂוֹרְמָן וּבָרְבָּרָה אֶלְעָדָר וְאַזְּקָה וּמִשְׁעָנָה לְעָרְבָּדָה, לְלִמְדָה
עַל מְנֻחָה לְעֵשָׂת, וּמַעַת נְשָׁתָּה נְעַשְׂרָה כְּבָרָה, לְלִמְדָה
אֲצַמְּתָה בְּיַם עַמְּקָתָה. דִּי תְּרָהָה וּעְלָת

ויבטיגע ניעס פארץ וועלט אידענטום

חי אידיושו וועלט אויז לאצטט ווועך באלאוטסטען גענאווערטען
צוווי נויעט פערטם. ספּר אופֿית מזוזה האלן. ווועס באשטייטס פֿון דרייך
חלקִים, אונַס פֿון אכִילָה מצוֹת בְּיִשְׂרָאֵל. וואָס אַנְטוֹנָאלֶט זִבְּן חַלְקִים
פֿון דִּינְיָס אָנוּ מְנַגְּגִים פֿון דָּעַר סְדַּרְנָאַמָּן. די סְפּוּרִים זִיְעַן אַצְּטַ
אַרְוּסִים פֿון דָּרָס פֿון דָּעַם באַרְיוֹנָטוֹס מְחַבְּרַה הַרְבָּה תָּאָנוּ דִּישָׁוּם
זִוְּדָה גְּרָאָס שְׁלִיטִיאָ אַבְּרוּקִין חַלְמָנוּן יְעָאָרָה וְרַחֲם וּכְוֹלָל בֵּית יְשֻׁעָה

בנחותם: אפייה המוצעת למשתמשים ("אילקטים"); נגידו יהודית על הלקוח צייר), שוויה בין זה לבין דקדק של הלקוח שיביר; חינוך שי-ראש סבא מדריך יהודים בבעלי נסיבות; דחידות גזוניות; מנוחת יהודית על מטבח (על מטבח יהודית); מנוחת שלוש (הדרוכה לארנשטיין); מנוחת יהודית על מטבח (על מטבח יהודית); פיטרינאיים); פשען' (על מטבח יהודית); ופשען'.

רימפָע חיבורים : מיטין ערשיינע פון די צוויי וויכטיגע אונן נויטיגע זעלט-בָּאָ

וואה נאמערין זו פקפקין דע מעתה.
 עדער סדר איזיגענט זיך אויס מיט גראונגען לשוזן אוון אוויך טויג פאל יעדען איזיגעטליגט מיט מאונש. נישט בלויין פאל דז וואס טיגען באשעטעריגט מיט מאונש באעגן, נאר אויר פאל דז וואס פאנט מוצוין דע גאנזערען וווערטן פוליאן זון פאן וווארט אל בו אויר דע הילטום דע גאנז איזאגן.

דער סטראָן-אַונטְהָלֶט :
אַונטְהָלֶט אַפְּרִילְבָּאָן, אַונטְהָלֶט אַפְּרִילְבָּאָן, אַונטְהָלֶט אַפְּרִילְבָּאָן

(ג) מנהיגים היו צדיקי יסודיו עולם ווי איז זיין דה לאבעען זיך גען

(ד) פראקטישע אונז און הארכוט ווי איז זיך פערען פונס
שניאכטן זיך נאכטן באפֿלען דע מאזער

(ה) אלען הילטן פון צדיקי שאנטיינן די וויז זיך נאכטן באפֿלען

פרק ט' מנות באקלען.
(ד) אנטהטלל כלים או יסודות ארכיטקטוניים פון די פוסקים
או די סטדי בעשיה'ס ותלמיין אין צואםעהונג מיט אקלען או

The Non-Reliability of Medicine

by HaRav Sholom Yehuda Gross

Rosh Mesivta of Yeshiva & Kollel Beis Yeshaya, Brooklyn, N.Y.

After detailed research and diligent investigation it has been disclosed that it is *impossible* to rely, whatsoever, on the accuracy of the kashrus of medicinal products (including capsules, drugs, powders, fluids, etc.) for use both during the entire year, as well as on Pesach.

Besides considering the questionability of the medicinal ingredients contained in animal products or derivatives, Passover use brings with it a series of doubtful ingredients (from the kashrus standpoint), such as legumes (*kitniyos*), e.g., corn starch, etc.

All the lists promulgated, published and issued by various Rabbinical organizations and individual Rabbis are based on their personal written correspondence between themselves and the drug manufacturing companies.... The list preparation does *not* use the most valid accepted standard kashrus criteria of "personal supervision," *mashgiach*, or the all important *on-site inspection* at any of the drug manufacturing or processing facilities. None of these personal inspections exist.

Despite their meritorious intentions it is, indeed, surprising that such lists are issues at all! It demands a significant immeasurable responsibility to publicize a "list" of kosher medicines (which in the opinion of the 'issuing Rabbi' are kosher), since research has proven that from the time the original list is prepared (based on the written questionnaires) to the "date of publication," the production process and ingredients could, and do, drastically change. All of the major drug manufacturing companies have explicitly stated that they can not inform anyone as to the kashrus of a drug at any particular given time because: (a) the production process *constantly* changes; (b) their own suppliers of ingredients do not use standard single sources as an origin for their raw material ingredients. Each ingredient is purchased from different sources and the origin of the basic ingredient is in a constant state of flux, depending on market conditions.

The issuance of any published list which itemizes so-called kosher medicines is comparable to one's attesting that he saw the sun shining at night! It is a sad commentary on our era that individuals continue to mislead the Jewish public — who are so eager to follow the Torah-true path — when they misinform as to how to properly act.

In addition, even if it were possible to guarantee the kashrus of a particular medicine, the certification is only applicable to a particular "batch." The Medicines which were stored in warehouses, and/or lie for unknown periods on the pharmacy or drug store shelf do not indicate when or under what quality controls they were prepared. And, medicines, *per se*, do not come with a *hashgacha*.

I quote some of the major pharmaceutical companies in this regard:

1: **Abbott**... "We prefer that such tests not be made due to the frequency with which our product formulas change..."

2: **Parke-Davis**... "It is impossible for us to give a complete breakdown of all ingredients...they may be subject to revision from time to time."

3: **Syntex**... "I question whether you can obtain more than a few tablets on the market (from all companies) which do not contain some corn starch."

4: **Ciba-Greigg**... "I doubt whether any company has products which would be considered as kosher unless it had made a concerted effort to manufacture them."

The only solution for a G-d fearing man who requires the use of a medicine is not to rely on any published list, but to personally ask a sheaylah (question) from an *authoritative, competent orthodox Rabbi*. Each and every Rabbi who is questioned regarding the kashrus of certain medicines should carefully measure his decision, based on halacha *and* technology, consisting of detailed knowledge of the nature and medical diagnosis of the illness with its implications in *halacha* and the prescribed medicine. *Over-the-counter-drugs* should not be permitted unless special circumstances require their use.

The above is a summary of a monumental Sefer recently published by Rabbi Sholom Yehudah Gross, residing at 4711-12th Avenue, Brooklyn, New York 11219, who quotes each and every one of his sources for the above statements. Rabbi Moshe Stern (the Debreciner Rav), as well as other authoritative Gaonim, gave their highest approbations (Haskamas) to the distinguished author and his sefer.

NEW FOR PESACH

Two vital new books dealing with matters that every Jew must know on Pesach:

(The Baking of Matzos)

1. The general concept of eating kosher matzos, especially as developed in Gaonic and Chasidic sources.
2. An encyclopedic compilation of all the laws involved in baking matzos, from cutting the grain until the final steps.
3. Gaonic and Chasidic customs involving baking and preparing matzos.

ACHILAS MATZOS BE-YISROEL (Eating Matzos)

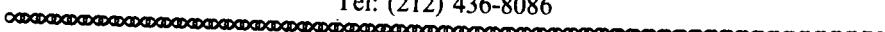
The laws of eating matzos, from the Seder night until the end of Pesach. Also a discussion of eating wetted matzah (gebrokts). Many stories of Chasidic origin regarding matzos presented in a separate section. Another section discusses the questions of the kashruth of medicines on Pesach, as well as all year round (in English). The work concludes with a survey of all the pertinent laws of Pesach as taught by Rabbi Moshe Stern (the Debreciner Rav).

At all Jewish stores: \$9.50 for the set. For mail order, add \$1.50 for postage and handling.

RABBI S.J. GROSS (the Holminer Rav)

4711-12th Avenue, Brooklyn, N.Y. 11219

Tel: (212) 436-8086

Laws of Pesach

The Torah world has been enriched with the publication of two new and interesting seforim concerning Pesach.

1) "Afias Hamatzohs Hasholem" concerning the laws and customs of baking of Matzohs.

2) 'Achilas Matzohs B'Yisroel concerning to laws and customs pertaining to the Seder night.

These seforim have just been published by the well known author Rabbi Sholom Yehuda Gross, the rabbi of Holmin and Cong. Magen Shaul and Rosh Mesivta of Yeshiva and Kollel Beis Yeshaya, Brooklyn, N.Y.

Afias Hamatzohs Hasholem deals with the various aspects of baking Matzoh cutting the wheat, grinding the flour, the kneading of the dough, the rolling and baking, etc.

The author clarifies many complex problems, citing the sources. He starts from the Gemara and includes the greatest poskim and Gedolim. It clarifies many of the practical aspects of making the matzoh.

The language is clear and easy to understand. The laws are important for everyone---not only for those who actually bake Matzohs.

This is the most comprehensive work issued to date on the eating and baking of Matzoh. In addition, the author includes the customs of many of the great Gaonim and Tzadikim of previous generations concerning the baking of Matzohs.

The second volume "Achilas Matzoh B'Yisroel" is divided into seven parts presenting important guidelines concerning the mitzvoh of eating matzoh on Pesach.

(1) What are the measurements of a Kezais, "Beiah and Revies"?

The book includes a special chart showing the various opinions and contains measurements, both in grams and ounces (2) How the kezaisim should be eaten (3) how fast do they have to be eaten (4) until what time is one allowed to eat matzoh? (5) what to do if one cannot eat the required measurements? (6) what can be done if the time for eating has passed?

All these and other problems are discussed in full detail according to halacha.

Another section contains wonderful stories about tzadikim concerning Pesach. This chapter contains excellent material for parents and grandparents to relate to their children at the Seder.

There is also a chapter "Halacha leMoshe" concerning important halachos of Pesach written by Hagaon Rabbi Moshe Stern, the Debretziner Rav.

Among the many approbations (haskamos) of the various gedolim, the Debretziner Rav comments that such a gigantic encyclopedic work on baking and eating Matzohs has not been printed to this day. The thousands of Laws and Customs mentioned will serve as a guide to all who care in baking Matzohs.

The last part contains excerpts in English from the correspondence the author received from many of the greatest companies in the Drug and Pharmaceutical industry. These letters indicate that it is questionable whether most medicines are kosher for Pesach, and also sheds light on their standard of Kashrus during the whole year.

According to the new information contained in these letters from the various companies, it is evident that one should not rely on the various published lists concerning the Kashrus of various medicines for Pesach as issued by the various Rabbinical organizations or individual rabbis. These lists were compiled without the knowledge of the new information written by the companies to the author!

The author has been working for years at great expense and efforts in order to compile and publicize this information concerning the kashrus of medicines. These letters are but a small part of the hundreds of letters the author has received from various companies.

This information concerning medicines is of great importance for anyone contemplating the use of medicine on Pesach.

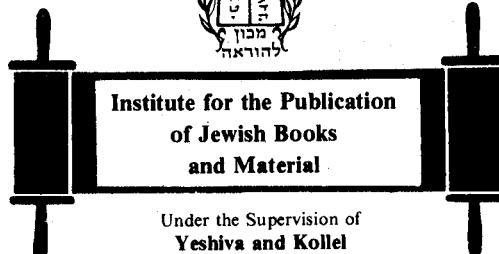
These two volumes will enrich your knowledge about baking and eating matzoh in order to celebrate the holiday of Pesach according to the halacha.

Rabbi Sholem Yehuda Gross is the author of the following seforim.

Nefesh Yeshaia — kashruth — foods that are not permitted in Hebrew and English. **Zivchu Zivchei Tzedek** — problems of glatt kosher in America. **Simchas Sholom** — the laws pertaining to chupa and marriage. **Minchas Yehudah** — about Similac and Cholov Akum. **Oholei Yisroel** — a guide for the Bungalows in the summer and mezuzos. **Dvar Moshe** — various customs and laws. **Mnuchas Sholom** — a guide concerning the preparation of food in the home, and **Kdushas Yisroel** — Hilchos Yichud.

לא

קול יעקב

**Institute for the Study of the
Laws of Ritual Slaughter and Inspection.**

Under the Direction of Rabbi Sholem Yehuda Gross
of Holmin, author of numerous Seforim.

A TREASURE IN A JEWISH HOUSE

☐ Nefesh Yeshaya	\$9.25
☐ Responsa Zivchei Tzedek	\$4.50
☐ Minchas Yehuda	\$5.00
☐ Oholei Yisroel—Dvar Moshe	\$4.75
☐ Afias Hamatzos Hasholem, Vol. 1, 3 parts	\$9.50
☐ Achilas Matzos B'Yisroel, 7 parts, Vol. 2	\$9.50
☐ Kol Yaakov	\$1.00
☐ Kedushas Yisroel	\$5.00
Postage Fee	\$1.00

Authors Note;

No sefer will be mailed abroad unless paid in advance;
No credit will be accepted.

Total Sum _____

NAME _____

ADDRESS _____

COUNTRY _____

ZIP CODE _____

TELEPHONE _____

For more information write or contact:
Yeshiva and Kollel Bais Yeshaya
4711—12th Avenue, Brooklyn, N.Y. 11219
TEL. 436-8086

**מכון להוצאת ספרי
יהودה וישראל**

שעוי ישיבה וככל בית ישעוי.
מן להוראה בשינויים ובוירות.
במושות הרהיב מהדורר שלום יהוא גראס שליט'א
אברך דאלמן בעמץ ספרם רכים ונכבדים.

בשורות טובה

בקרוב יצא לאור ספרים חדשים הניצבים מאוד לעולם התורני

- (א) קדושת ישראל הלכות יהוד (מהדורא שנייה).
- (ב) מזריך לצניעות בישראל כל עיני צניעות (מהדורה שנייה).
- (ג) נשואי ישראל כhalbכתה (כל הדינים הניצבים לחתן משבת של קודם החתונה עד גמר שבעת ימי המשתה בלבד) צח וקצר.
- (ד) שולחן ישראל כhalbכתה כל דין הכנסת אורחים.
- (ה) מזות יהוד אל כhalbכתה (מהדורא שנייה), מлокט משועע עד אחרון שבאחרונים.

עדין יש מספר מוצעים ספר: אפיית המצוות השלם (כרך א' ג' חלקים), אכילת מנות בישראל (כרך ב' ז' חלקים), נפש ישע' (על מאכלות אסורות) שווי'ת זבח זבח צדק (על הלכות שחיטה ובדיקה) עם קונטרס שמחות שלום (על הל' חופה וחתונה), מנחת יהודה (על חומר איסור הסעימילאך וחולב עכו"ם) אהלי ישראל (הדרכות לישבי באנגלאוס), מנחת שלום (הדרכות נפלוות להינצל ממأكلות אסורות)

היות עס געפניט זיך בא מיר עטיליכע ספרים גרייט צום דרוק, אוון צוליבונגשאפט פון געלט קען מען דאס נישט דרוקע. ע"כ בעטען מיר ווער עס אייז פאראיינטערעסרט אויסצוצאלען אייניס פון ז' ספרים לזכותת הארבאים, לע"נד' נאנטוע פון זיין משפהה, אוון דער נאמען פון ספר וועט טראגען דעם נאמען פון ז' נשמה וואס מען וויל מאכען אוון אנדען, זאל זיך ווענדען צו דעם טלפונ:

.8086-436-(212)